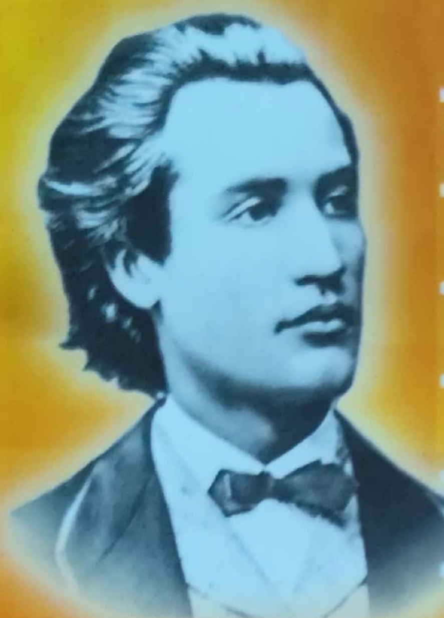
Laura Buhaciuc Ileana Cojocaru Dorela Moldovan
Cătălina Guraliuc Irina Constantinescu

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

33 DE VARIANTE DE TESTE PENTRU TEZA CU SUBIECT UNIC

clasa a VII-a

SEMESTRUL al II-lea

După noua structură propusă de Ministerul Educaţiei

Editura Taida
Succesul tău începe cu noi!

Laura Buhaciuc Ileana Cojocaru Irina Constantinescu
Cătălina Guraliuc Dorela Moldovan

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

33

DE VARIANTE DE TESTE PENTRU TEZA CU SUBIECT UNIC

clasa a VII-a

SEMESTRUL al II-lea

Editura TAIDA
– IAŞI –

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Limba şi literatra română. 33 de variante de teste pentru teza cu subiect unic, Clasa a VII-a, Semestrul II
Buhaciuc Laura, Cojocaru Ileana, Constantinescu Irina,
Guraliuc Cătălina, Moldovan Dorela

Iaşi, TAIDA, 2007
p. 88; 14 x 20 cm;

ISBN: **978-973-7669-58-2**

811.135.1(075.33)(079.1)
821.135.1.09(075.33)(079.1)

PENTRU COMENZI VĂ RUGĂM SĂ VĂ ADRESAŢI EDITURII TAIDA

- **La adresa:** ***Str. Vasile Lupu, nr. 70-74, Bl. P3, sc. 3, et. 3, ap. 12, Iaşi – 700309***
- **Telefonic:** ***0232.270250;0232.270260; 0332.436194***
- **Gsm.** ***0744.320826***
- **Prin fax:** ***0232-270250; 0232.270260***
- **Prin email:** ***editurataidaiasi@yahoo.com***
- **Web:** ***www.editurataida.ro***

www. editurataida. ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest volum cuprinde modele de subiecte pentru teza cu subiect unic, subiecte concepute pentru a fi rezolvate în două ore şi care pot fi de un real folos atât cadrelor didactice, pentru a fi aplicate la clasă, cât şi elevilor care vor să-şi asigure o fixare temeinică a cunoştinţelor. Se recomandă consultarea rezolvărilor de la sfârşitul testelor numai după ce acestea au fost lucrate integral şi stabilit punctajul obţinut în funcţie de baremul fiecărui test. Puteți confrunta variantele proprii de răspuns, comparând şi completând cu altă culoare răspunsurile, pentru a observa mai bine şi lacunele, dar şi progresul obţinut în timp, de la prima variantă până la ultima.

Testele respectă conţinutul programei elaborate de Ministerul Educaţiei şi vizează noţiuni de limba română şi înţelegere a textului, eseul structurat, precum şi redactarea unui text pe o temă dată. Lucrarea este aplicabilă oricărui manual alternativ, iar aspectul grafic face posibilă eliminarea copierii subiectului de pe tablă. Aceste variante de subiecte pot fi obiectul unei simulări a testării propriu-zise cu o săptămână sau două înainte de teza cu subiect unic.

Textele suport au fost atent selectate pentru a răspunde exigenţei formulării unor cerinţe complete, diverse, care să acopere toate noţiunile din programă. **Atât variantele de subiecte, cât şi rezolvarea lor respectă noile norme prevăzute în DOOM 2, ediția a doua revăzută şi adăugită, dicţionar apărut la Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti.**

Este de apreciat schimbarea pe care a făcut-o Ministerul faţă de anul 2006, semestrul al II-lea, când teza la cl. a VII-a s-a desfăşurat pe parcursul unei singure ore. În 2007/2008, elevii vor avea la dispoziţie două ore, o oră şi jumătate pentru rezolvarea efectivă a subiectului, 15 minute pentru a citi şi reciti textul suport şi cerinţele, 15 minute pentru a verifica, la final, conţinutul şi aspectul lucrării.

Testele au fost concepute de un colectiv de profesoare cu experienţă atât la catedră, cât şi la corectarea lucrărilor de limba şi literatura română la examenele naţionale. Sperăm ca formula de evaluare propusă să fie eficientă şi să uşureze atât munca profesorilor, cât şi pe cea a elevilor. În acest sens, am considerat că este utilă o listă de recomandări cu zece reguli minimale foarte importante pentru conceperea unei lucrări de nota zece.

1. O compunere liberă, argumentativă sau caracterizare de personaj trebuie să fie structurată în introducere, cuprins şi încheiere, ideile să fie coerente şi închegate într-un tot unitar.

2. Răspunsul la o cerinţă să fie o propoziţie, o frază sau un text, nu răspunsuri monosilabice sau alcătuite dintr-un singur cuvânt, iar răspunsul trebuie să înceapă cu majusculă.

3. Titlul unui text literar se subliniază cu o linie, citatele se pun în ghilimele (versuri, fragmente din texte în proză), nu încercuiţi şi nu subliniaţi cuvintele doar pentru a le scoate în evidenţă.

4. A nu se scrie schematizat, cu liniuţă de la capăt, ca pe maculator, iar numeralele să apară în litere, nu în cifre. Paranteza are rol explicativ, în nici un caz nu se pun greşelile în paranteză.

5. Nu folosiţi semne grafice specifice altor discipline, cum ar fi + =

Fiţi foarte atenţi la cerinţă, este condiţia de bază pentru a o rezolva corect.

6. NU PRESCURTAŢI cuvintele în răspunsuri sau în compuneri, acest lucru este permis numai în analiza morfosintactică.

7. Caligrafia şi aşezarea în pagină sunt foarte importante – alineate, spaţiu sus şi jos, la stânga (manşeta foii). Între enunţuri-răspunsuri lăsaţi liber cel puţin un rând. Lăsaţi spaţiu între cuvinte, nu lăsaţi spaţiu între literele unui cuvânt.

8. Să vă rămână cel puţin 5 minute pentru verificarea cu atenţie a conţinutului lucrării, organizând judicios timpul, astfel încât să nu terminaţi foarte devreme, dar nici în momentul în care timpul a expirat.

9. Folosiţi cu înţelepciune ciorna, astfel încât să nu scrieţi foarte mult pe ea şi să nu vă ajungă timpul să transcrieţi, dar nici să ignoraţi folosirea ei şi să apară ştersături şi tăieturi pe lucrare.

10. Pregătiţi-vă din timp un stilou sau pix cu gel de culoare albastră, de bună calitate, care să nu curgă sau să scrie cu sincope şi care să asigure un aspect satisfăcător lucrării. ATENŢIE, pixurile obişnuite deformează scrisul.

SUCCES!

Autoarele

PROGRAMA
PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ
CLASA a VII-a

I. PRECIZĂRI

Prezenta programă pentru tezele cu subiect unic la disciplina limba şi literatura română vizează obiectivele de referinţă din programa şcolară pentru clasa a VII-a, referitoare la capacitatea de receptare a mesajului scris şi la capacitatea de exprimare scrisă, în diferite situaţii de comunicare. Subiectele pentru teze vor fi în acord cu obiectivele de referinţă, cu activităţile de învăţare şi conţinuturile din programa şcolară pentru clasa a VII-a. În tabelul de mai jos, sunt incluse exemple de sarcini de lucru / cerinţe care pot apărea în tezele cu subiect unic la limba şi literatura română.

Prin tezele cu subiect unic, în evaluarea unităţilor de conţinut care privesc domeniul limba română se are în vedere *viziunea comunicativ - pragmatică*, *abordarea funcţională şi aplicativă* a elementelor de construcţie a comunicării, cu accent pe identificarea rolului acestora în construirea mesajelor şi pe utilizarea corectă şi adecvată în propria exprimare scrisă. Sarcinile de lucru vizează exerciţii de tip analitic (de recunoaştere, de grupare, de motivare, de descriere, de diferenţiere) şi de tip sintetic (de modificare, de completare, de exemplificare, de construcţie), de evidenţiere a valorilor stilistice, a aspectelor ortografice şi de punctuaţie, în situaţiile care impun o asemenea abordare.

În evaluarea unităţilor de conţinut ale domeniului lectură, sarcinile de lucru implică cerinţe care privesc înţelegerea unui text dat, literar (identificarea ideilor principale, a unor trăsături generale şi particulare ale textului şi exprimarea unui punct de vedere asupra acestora etc.) sau nonliterar, precum şi redactarea de către elev a unor compuneri vizând scrierea despre un text dat (rezumat, caracterizare de personaj). De asemenea, sarcinile de lucru vor avea în vedere competenţele de redactare a unor texte descriptive, narative şi dialogate, precum şi a unor texte care presupun exprimarea motivată a unei atitudini / a unei opinii proprii.

Pentru obiectivele de referinţă care privesc capacitatea de receptare şi de producere a mesajelor orale, profesorii vor organiza activităţi specifice şi vor realiza evaluarea de parcurs a acestora.

II. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ DIN PROGRAMA ȘCOLARĂ ȘI EXEMPLE DE SARCINI DE LUCRU

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris

Obiective de referință	Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităților de învățare și conținuturilor din programă
3.1 să recunoască modalitățile specifice de organizare a textului epic și procedeele de expresivitate în textul liric	-identificarea structurii textelor epice și lirice: structuri în textele epice (timp, spațiu, acțiune, personaje) și lirice (concordanța dintre forma fonetică și grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta); -identificarea măsurii, a tipurilor de rimă și de ritm învățate; -identificarea și explicarea rolului unor procedee de expresivitate artistică (epitet, comparație, enumerație, **metaforă, antiteză**[1]) în texte la prima vedere; -identificarea și explicarea sensului figurat al unor cuvinte din texte la prima vedere; -identificarea unor trăsături ale genului epic și liric în texte studiate sau la prima vedere **-identificarea unor trăsături ale genului epic sau liric în texte aparținând următoarelor specii literare studiate: balada cultă, nuvela, imnul**
3.2. să sesizeze corectitudinea și valoarea expresivă a categoriilor gramaticale și lexicale învățate, într-un text dat	-sesizarea rolului semnelor ortografice și de punctuație din textul dat -identificarea categoriilor morfologice și sintactice[2] și a rolului utilizării lor într-un text dat -sesizarea schimbării semnificației unor cuvinte în funcție de contextul în care apar -stabilirea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie și polisemie într-un text dat

---

[1] Conținuturile marcate prin bold sunt valabile numai pentru semestrul al II-lea

[2] Conținuturile marcate cu bold în programa școlară, din capitolele **3.4. Morfosintaxa** și **3.5. Sintaxa propoziției** vor fi evaluate în semestrul al II-lea; pentru semestrul I, pot fi evaluate noțiuni de morfosintaxă studiate în anii anteriori, menționate (cu litere obișnuite) în aceleași capitole ale programei școlare.

	-explicarea sensului unor paronime -identificarea mijloacelor de îmbogăţire a vocabularului în cuvinte formate prin derivare (cu sufix, cu prefix, derivare parasintetică), prin compunere sau prin schimbarea valorii gramaticale/ conversiune -identificarea şi explicarea pleonasmului -despărţirea cuvintelor în silabe; indicarea numărului de silabe ale unui cuvânt -identificarea diftongului, a triftongului sau a hiatului în cuvinte din text **-identificarea tipurilor de propoziţie (principală, secundară, regentă, subordonată) şi a raporturilor de coordonare şi de subordonare în propoziţie şi în frază**
3.3 să citească o varietate de texte literare sau nonliterare, demonstrând înţelegerea sensului acestora	-identificarea ideilor/ unor idei principale într-un text literar sau nonliterar la prima vedere -relaţionarea idee principală – idee secundară într-un text dat -identificarea unor trăsături ale personajelor din texte la prima vedere

4. Dezvoltarea capacităţii de exprimare scrisă

Obiective de referinţă	**Exemple de sarcini de lucru corespunzătoare activităţilor de învăţare şi conţinuturilor din programă**
4.1 să utilizeze corect şi nuanţat neologismele, categoriile semantice învăţate	-alcătuirea unor enunţuri în care să utilizeze corect şi adecvat contextului: antonime, sinonime, omonime, paronime şi cuvinte polisemantice -utilizarea adecvată în context a neologismelor -reformularea unor enunţuri care conţin cuvinte repetate (prin folosirea sinonimelor) sau exprimări pleonastice
4.2 să organizeze secvenţele textuale în funcţie de o cerinţă specifică	-elaborarea de răspunsuri adecvate cerinţei formulate, cu folosirea adecvată a paragrafelor, a modurilor de expunere, a convenţiilor/ specificul tipului de text indicat

4.3 -să utilizeze corect flexiunea nominală şi verbală în textul scris utilizând corect semnele ortografice şi de punctuaţie	-utilizarea corectă a părţilor de vorbire flexibile şi neflexibile în textele redactate -construirea corectă şi expresivă a unui text din punct de vedere sintactic -utilizarea adecvată a formelor verbale prin raportare la cronologia faptelor relatate; utilizarea conectorilor adecvaţi la nivelul propoziţiei şi al frazei **-reformularea, unor enunţuri care conţin erori de natură morfologică şi sintactică**
4.4 să adapteze redactarea la capacitatea de receptare a destinatarului, utilizând o structură grafică adecvată tipului de redactare realizat	-construirea adecvată a răspunsurilor la cerinţele unei probe -integrarea unor argumente în exprimarea unui punct de vedere -dispunerea în pagină a diverselor texte -scrierea îngrijită şi lizibilă a textului
4.5. să redacteze texte diverse, folosind diferite modalităţi pentru realizarea expresivităţii textului	-realizarea unor descrieri prin ordonarea coerentă a detaliilor -redactarea unor texte narative şi dialogate -rezumarea unor texte narative la prima vedere sau studiate -comentarea unor trăsături ale personajelor din texte la prima vedere **-caracterizarea personajelor din texte studiate** **-ilustrarea unor trăsături ale genului epic sau liric în texte aparţinând următoarelor specii literare studiate: balada cultă, nuvela, imnul**
4.6 să-şi exprime, în scris, opinii şi atitudini	-exprimarea unui punct de vedere personal referitor la un text sau la o temă adecvată vârstei -redactare nuanţată în raport cu structura şi motivaţiile personale -prezentarea unor modele reprezentative pentru vârsta şi opţiunile personale (din familie, din şcoală, din societate; personalităţi din diferite domenii, personaje) -comentarea semnificaţiilor unei secvenţe dintr-un text dat sau a semnificaţiei titlului acestuia

VARIANTA* 1

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„- Merge? Merge?

- Greu, foarte greu, de la patru mă lupt pentru ea. Nu ştiu ce oi face. Sunt foarte obosit!

Tata mă privi mângâietor.

- Mai plimbă-te puţin prin grădină şi apoi mai citeşte iar. Cred că n-o să fie atât de rău să vă asculte greu...

- A spus că ne ascultă foarte greu. La opt şi un sfert am început să socotesc câte pagini mai aveam de citit şi le-am împărţit la numărul orelor disponibile. Am repetat socoteala de trei ori pentru că părea că mă interesează foarte mult rezultatul exact.

Am desenat un cerc.

- Ei şi ce are să fie dacă nu m-oi prezenta la examen?

- Are să mă lase corigent.

- Ei şi ce are să fie dacă mă lasă corigent?

- Au să râdă toţi de mine.

- Ei şi ce are să fie dacă au să râdă toţi de mine? (...)

- Chiar e mai bine să mă lase corigent. Am destulă vreme la vară să învăţ cu sârg. Am să învăţ patru ceasuri pe zi, de va rămâne Panciu uimit. Şi atunci nu mă va lăsa corigent la anul, nici în clasa a opta. Trebuie să învăţ odată temeinic matematica. Am să învăţ la vară. E chiar foarte inteligentă hotărârea mea: am să învăţ la vară..."

(Mircea Eliade - **Romanul adolescentului miop**)

A. (30p)

1. Indică sinonime contextuale pentru cuvintele: **mângâietor, să socotesc, sârg.** (6p)

---

* Pentru variantele propuse, **toate subiectele sunt obligatorii; se acordă 10 puncte din oficiu; timpul efectiv de lucru este de două ore.**

2. Precizează valoarea morfologică a verbelor subliniate în text.(6p)
3. Rescrie numeralele din a doua replică a copilului („- A spus că...") şi precizează felul lor. (6p)
4. Stabileşte funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate în următorul enunţ: „Tata **mă privi mângâietor**". (6p)
5. Construieşte un enunţ în care cuvântul **pentru ea** să aibă o altă funcţie sintactică decât în text. (6p)

B. (18p)
6. Indică un mod de expunere folosit în text. (6p)
7. Stabileşte personajele textului şi relaţia dintre ele. (6p)
8. Transformă în vorbire indirectă primele două replici ale fragmentului dialogat. (6p)

C. Continuă **dialogul** de la **partea I** adăugând încă şase replici, imaginându-ţi cum au reacţionat părinţii la aflarea hotărârii băiatului. (12p)

În compunerea ta, trebuie:
- să respecţi convenţiile specifice dialogului;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate cerinţei;
- să respecţi normele de punctuaţie, de ortografie şi de exprimare.

II. (30p)

Scrie o **compunere narativă** de 20-25 de rânduri în care să povesteşti o întâmplare din care să reiasă neliniştea trăită de colegii tăi înaintea unui examen apropiat.

În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv, personalizat;
- să respecţi convenţiile unei naraţiuni;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

VARIANTA 2

I. (60p) Citeşte cu atenţie următorul text:

„Deasupra mamei răsărise un curcubeu negru
pe-atunci mama era doar o fetiţă
şi părul ei era din şuviţe de diamant.
ea se opri din jocul ei
îşi netezi rochiţa
şi privi înspre curcubeu.
era un curcubeu negru şi de atâta negru scânteietor
pe câmp muşeţelul se întunecase.

mama privi înspre curcubeu.
era atât de jos, că aproape-l putea atinge cu buzele
iar părul ei electrizat, transparent
se lipea de tuburile moi, ca de orgă."

(Mircea Cărtărescu - **Dragostea**)

A. (30p)

1. Indică modul de formare a cuvintelor: **deasupra, fetiţă, înspre.** (6p)

2. Scrie două enunţuri în care să utilizezi omonimele cuvintelor **iar** şi **transparent.** (6p)

3. Stabileşte felul părţilor de vorbire prin care se exprimă primele trei atribute din text. (6p)

4. Rescrie, din text, un pronume reflexiv fără funcţie sintactică şi unul cu funcţie sintantică (precizează-i-o). (6p)

5. Transcrie predicatele din următoarele structuri: „... mama era doar o fetiţă" şi „era atât de jos". (6p)

B. (18p)

6. Descoperă, în text, două figuri de stil diferite. (6p)

7. Indică felul rimei şi măsura versurilor. (6p)

8. Comentează succint sintagma: „era atât de jos, că aproape-l putea atinge cu buzele". (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri în care **să-ți exprimi opinia** în legătură cu mesajul și semnificațiile textului suport. (12p)

În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi clar ipoteza / opinia personală;
- să argumentezi prin exemple, explicații și comparații;
- să respecți normele de ortografie, de punctuație și de exprimare.

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să continui următorul enunț într-o **povestire** al cărei fir narativ să urmărească gradat o situație tensionată: „Privesc ceasul cu nerăbdare...".

În redactarea compunerii, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv, personalizat;
- să respecți convențiile unei narațiuni;
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

VARIANTA 3

I. (60p) Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele:

„Vin acum, la rândul vostru, să v-aduc o închinare,
Vin cu inima crescută și cu sufletul mai tare,
Ca eroi de mari legende, vin să vă privesc în față,
Voi, nepăsători de moarte, disprețuitori de viață,
Ce-ați probat cu-avântul vostru lumei puse în mirare
Că din vultur vultur naște, din stejar, stejar răsare!"

(Vasile Alecsandri - **Odă ostașilor români**)

A. (30p)

1. Construiește trei enunțuri prin care să evidențiezi polisemia cuvântului **vin**. (6p)

2. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor: **crescută, nostru, în față**. Construiește enunțuri în care aceleași cuvinte să aibă alte valori morfologice. (6p)

3. Indică părțile de propoziție din sintagma: „Ca eroi de mari legende". (6p)

4. Stabileşte funcţiile sintactice ale ultimelor trei pronume din text. (6p)
5. Construieşte enunţuri în care **de viaţă, lumei** să aibă funcţii sintactice diferite decât în text. (6p)

B. (18p)
6. Identifică, în textul dat, o metaforă, un epitet, o comparaţie. (6p)
7. Indică sentimentul dominant care se degajă din versurile citate. (6p)
8. Descoperă două trăsături care să încadreze fragmentul citat într-un gen corespunzător. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri în care să-ţi exprimi opinia în legătură cu mesajul transmis de aceste versuri. (12p)

În compunerea ta, ai în vedere:
- exprimarea clară a opiniei;
- argumentarea opiniei tale prin explicaţii, exemple şi comparaţii;
- formularea unei concluzii care să întărească opinia emisă.

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să prezinţi conţinutul unei **opere narative** studiate în acest semestru.

În compunerea ta, ai în vedere:
- să respecţi cu fidelitate firul narativ al textului;
- să prezinţi subiectul literar, evidenţiind momentele narative;
- să respecţi convenţiile specifice povestirii;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

VARIANTA 4

I. Citeşte cu atenţie textul şi rezolvă cerinţele:

„**Era al Său** pământul venise-ntr-ale Sale
În pustie de cum am ajuns
În tălpi şi palmele lui goale
De rodnicia rănilor străpuns

În mâini libere s-apuce
Niciun pic de grâi nu l-au lăsat
Toate îndemnurile de pe cruce
Culegem ce n-am semănat
Nu L-am răbdat cu noi mai la vedere
Era prea şters ca mulţi să-l fi văzut
Să dăm cu toţi de el după-nviere
Pe rănile din care ne-am născut."

(Ioan Alexandru - **Imn**)

A. (30p)

1. Descoperă, în text, trei cuvinte care fac parte din acelaşi câmp lexical. (6p)

2. Indică felul pronumelor şi adjectivelor pronominale din structurile: „palmele lui goale", „Niciun pic de grâi", „ce n-am semănat". (6p)

3. Stabileşte valorile morfologice ale verbelor **a ajunge** (prima strofă) şi **a (se) naşte** (a doua strofă). Alcătuieşte enunţuri în care aceste verbe să aibă valoare morfologică diferită de cea din text.(6p)

4. Stabileşte funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate în prima strofă. (6p)

5. Stabileşte funcţia sintactică a cuvântului **de pe cruce** şi alcătuieşte un enunţ în care acest cuvânt să aibă altă valoare morfologică. (6p)

B. (18p)

6. Selectează, din text, trei cuvinte care atestă prezenţa eului liric. (6p)

7. Care sunt sentimentele pe care le transmit aceste versuri?(6p)

8. Explică semnificaţia versului: „De rodnicia rănilor străpuns".(6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri în care să argumentezi că textul prezentat se încadrează în **genul liric**. (12p)

În compunerea ta, trebuie:
- să evidenţiezi două trăsături ale genului liric;
- să ilustrezi trăsăturile cu elemente din text;
- să evidenţiezi elementele de expresivitate artistică şi mărcile eului liric.

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să realizezi o relatare a unui eveniment neverosimil.

În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv, personalizat;
- să respecţi convenţiile specifice unei naraţiuni;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

VARIANTA 5

I. (60p) Citeşte cu atenţie textul şi rezolvă cerinţele:

„Şapte feciori avea Codrea, ca şapte feţi-frumoşi. Şi toţi şapte l-au făcut de ruşine, toţi şapte au fugit de la oaste, parcă a fost înadins. (...) L-au făcut de râs, l-au făcut de comedie la lume, fugind de la oaste. **În sfârşit i-a mai rămas unul, Ionică.** Acesta era mezinul. Şi a fost un băiat bun totdeauna. I-au plăcut de mic copil poveştile ostăşeşti.(...) Într-însul îşi pusese el toată nădejdea. Dar iată că într-o seară, când tocmai se ciocnea cu baba, după cină, se aude un bocănit lin, slab, în geam. Codrea păşeşte liniştit la fereastră şi întreabă:

- Ai fugit?
- Am venit...

Dintru-ntâi, îi veni să-l gonească de lângă casa lui, să-l alunge în lume, ca să nu-i auză nici măcar de nume. Dar privirea lui rătăci spre babă. Nemişcată, cu doi picuri mari în colţurile orbitelor, ea nu îndrăznea nici să crâcnească. Dar durerea şi iubirea ei mută, îl înmuiară.“

(Liviu Rebreanu - **Glasul inimii**)

A. (30p)

1. Explică, printr-un sinonim, expresiile: **l-au făcut de ruşine** şi **îşi pusese toată nădejdea.** (6p)

2. Indică felul pronumelor din fragmentul subliniat. (6p)

3. Transcrie, din text, două predicate nominale cu verbul copulativ la timpuri diferite (precizează-le). (6p)

4. Precizează părțile de propoziție subliniate din structura: „Dar **durerea şi iubirea ei mută**, îl înmuiară". (6p)
5. Construieşte două enunțuri în care numeralul **şapte**, cu altă valoare morfologică decât în text, să fie complement direct şi complement indirect. (6p)

B. (18p)
6. Numeşte modurile de expunere prezente în text şi exemplifică. (6p)
7. Rescrie, din text, două cuvinte folosite cu sens figurat şi spune în ce figură de stil sunt integrate. (6p)
8. Indică două mijloace de caracterizare a personajelor folosite în textul dat. (6p)

C. Realizează, în 10-15 rânduri, rezumatul fragmentului citat. (12p)
Trebuie să ai în vedere:
- respectarea fidelității față de textul dat;
- desprinderea elementelor esențiale / a ideilor principale;
- prezentarea esențializată, pe baza ideilor principale;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatare la persoana a III-a, trecere din vorbire directă în vorbire indirectă, relatare obiectivă, fără citate).

II. (30p)
Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să argumentezi că o operă studiată în acest semestru aparține **genului liric.**
În compunere, trebuie:
- să evidențiezi cel puțin două trăsături ale genului liric;
- să ilustrezi aceste trăsături cu elemente din text;
- să evidențiezi elementele de expresivitate artistică, mărcile prezenței eului liric;
- să-ți exprimi opinia în legătură cu mesajul textului

VARIANTA 6

I. (60p) Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele:

„Sublocotenentul Petrescu era rănit, îi atârna brațul, dar arăta totuși bine; când îl văzu pe comandantul său, privirea îi străluci, își descleștă fălcile înțepenite de durere și izbuti chiar să zâmbească.

- Sublocotenent, ce mi-ai făcut? șopti căpitanul. Cu cine plec eu la noapte, sublocotenent?

- Nu e grav, domnule căpitan, pot să comand compania.

Căpitanul alunecă repede cu privirea peste el, se ridică pe jumătate din tranșee și duse binoclul la ochi. În aceeași clipă, de undeva foarte de aproape, țăcăni pe neașteptate o mitralieră. Tot în aceeași clipă, căpitanul se lăsă jos, ca și când țăcănitul ar fi declanșat în el un resort care funcționase fulgerător.

Câțiva soldați se repeziră spre el.

- V-a lovit, domnule căpitan?

- Sunteți rănit, domnule căpitan?

- De unde trage mitraliera asta așa de aproape? întrebă căpitanul furios.

Mitraliera tăcuse imediat și era cu neputință să-ți dai seama unde se află. Părea să fie așezată foarte bine, totuși nu făcea parte din noile linii nemțești; era undeva pe aproape, și se pare că avea rostul să întârzie o eventuală continuare a atacului din partea alor noștri.“

(M. Preda - **Îndrăzneala**)

A. (30p)

1. Alcătuiește două enunțuri cu sinonimele cuvintelor **înțepenite** și **să zâmbească**. (6p)

2. Dă exemple de două expresii în care să apară cuvântul **a face**. (6p)

3. Transcrie, din textul subliniat, două pronume diferite, precizându-le felul. (6p)

4. Stabilește funcția sintactică a adjectivelor **înțepenite** și **grav**. (6p)

5. Alcătuiește două enunțuri în care cuvintele **repede** și **aceeași** să aibă alte valori morfologice decât în text. Precizează-le. (6p)

B. (18p)

6. Menționează cărui gen literar aparține fragmentul, aducând argumente din text. (6p)

7. Transcrie o sintagmă în care apare o trăsătură a sublocotenentului. (6p)

8. Explică contextul în care căpitanul pare nemulțumit de iminența atacului. (6p)

C. Scrie o compunere narativă de 15-20 de rânduri, în care să vorbești despre cea mai frumoasă amintire din ultimii ani. În redactarea compunerii poți folosi două moduri de expunere. (12p)

II. (30p)

Într-o compunere de o pagină realizează **caracterizarea unui personaj** dintr-o operă epică studiată, argumentând alegerea făcută.

În compunerea ta, ai în vedere:

- precizarea a două caracteristici specifice unui personaj al genului epic și stabilirea rolului pe care personajul ales îl are în conflict și în evoluția subiectului;
- să respecți convențiile specifice unei caracterizări (comentarea a două procedee / modalități prin care este caracterizat personajul);
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text și cerinței formulate;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

VARIANTA 7

I. (60p) Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele:

„Când s-au așezat la masă, soarele era în asfințit. Răposatul își găsise în sfârșit hodina. Cei vii începură să mănânce găluște de post și curechi prăjit cu oloi de cânepă. Preoții și cu domnul prefect stăteau la locul de cinste, în fundul odăii. Gospodarii de la Doi Meri mai către margine. Vitoria se așeză în apropierea lor.

- Dumneata, domnu Calistrat, zise munteanca, mi se pare că nu prea mănânci.

- Ba mănânc, slavă Domnului şi bogdaproste.

- Atunci, nu bei. Se cuvine să bei pentru un prietin.

- Ba mai ales am băut. Mă gândesc că suntem departe şi avem a porni la drum asupra nopţii.

- Ce are a face asta? Parcă dumnitale ţi-i frică noaptea? Văd că ai baltag.

- Am.

- Frumos baltag. Ia mai bea un pahar, ca să văd şi eu. Şi pe urmă vei mai bea şi altele, după pofta inimii dumnitale. Arată-mi şi mie acel baltag. Poftesc să-l văd. Are şi Gheorghiţă, flăcăul meu, unul, alcătuit întocmai la fel.

Bogza rânji, nu cu voie bună şi trecu femeii baltagul prin laturea mesei."

(Mihail Sadoveanu - **Baltagul**)

A. (30p)

1. Transcrie, din fragmentul subliniat, două cuvinte care au omonime. Construieşte enunţuri. (6p)

2. Demonstrează polisemia cuvântului **a (se) aşeza** în trei enunţuri. (6p)

3. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: „Arată-mi şi **mie acel baltag**" (6p)

4. Alcătuieşte un enunţ în care adjectivul **frumos** să fie la gradul superlativ relativ de superioritate. (6p)

5. Stabileşte cazul şi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: „trecu **femeii baltagul**". (6p)

B. (18p)

6. Transcrie o circumstanţă temporală. (6p)

7. Precizează modul / modurile de expunere. (6p)

8. Interpretează, în 3-5 rânduri, sintagma: „după pofta inimii". (6p)

C. Realizează, în 8-10 rânduri, **rezumatul** fragmentului de mai sus. (12p)

În redactarea rezumatului, trebuie să ai în vedere:

- respectarea fidelităţii faţă de textul dat;
- desprinderea elementelor esenţiale;

- prezentarea esenţializată, pe baza ideilor principale;
- respectarea altor convenţii specifice rezumatului (relatare la persoana a III-a, trecere din vorbire directă în vorbire indirectă, relatare obiectivă, fără citate).

II. (30p)

Pornind de la citatul: „Fără prieteni nu există viaţă" (Cicero), realizează o compunere de 20-25 de rânduri, în care **să relatezi o întâmplare**, având protagonist pe cel mai bun prieten al tău, Silviu.

În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv, personalizat al textului redactat de tine;
- să respecţi convenţiile specifice unei compuneri;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text şi cerinţei formulate;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie. (8p)

VARIANTA 8

I. (60p) Citeşte cu atenţie textul şi rezolvă cerinţele:

„Numele tău libertate e taina tainelor
e calea de spini şi eter, e dreptul de a fi
al luminii, izvor al firii şi nimic mai mult
decât fie şi nimic mai puţin, izvor al
izvorului însuşi, numele tău este iubire,
sălaşul tău e credinţă, acoperişul tău
e nădejde, numele tău este curăţenie murdărit
pe toate continentele, numele tău e un
ocean de sânge degradat industrial
în cerneala grasă pentru tiparniţele
presei, numele tău este un potop de
lacrimi îngheţat în stalactitele istoriei,

în colţii grotei, falca de crocodil, lumea
cu oarba foame ce întunecă toate razele tale,
oarba foame de neant, de ne-fire, de ne-ştire,
de ne-simţire, numele tău e unul neprihănit."

(H. Stamatu - **Imn**)

A. (30p)

1. Alcătuieşte două enunţuri cu sinonimul şi cu antonimul cuvântului **iubire.** (6p)

2. Precizează mijlocul de formare a cuvintelor: **iubire, toate.** (6p)

3. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: „e dreptul **de** a fi", „foame **ce** întunecă", „toate razele **tale**". (6p)

4. Stabileşte funcţia sintactică a primelor trei cuvinte din primul vers al poeziei. (6p)

5. Alcătuieşte enunţuri în care cuvântul **neprihănit** să aibă două funcţii sintactice diferite. (6p)

B. (18p)

6. Transcrie o sintagmă care defineşte **libertatea.** (6p)

7. Precizează figura de stil din structura „„...un ocean de sânge degradat industrial". (6p)

8. Interpretează în 3-4 rânduri ideea poetică prezentă în discursul liric de mai sus. (6p)

C. Pornind de la textul de mai sus, realizează o compunere în care să argumentezi că un text studiat de tine în clasă aparţine **genului liric** (specia imn). (12p)

II. (30p)

Imaginează-ţi că, într-o vizită la munte, te-a impresionat peisajul montan văzut într-o zi de toamnă. Scrie o **compunere descriptivă** de 20-25 de rânduri, în care să evidenţiezi trăsăturile cadrului natural observat. În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv, personalizat al textului redactat de tine;
- să respecţi convenţiile specifice unei descrieri;

- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text şi cerinţei formulate;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

VARIANTA 9

I. (60p) Citeşte cu atenţie textul şi rezolvă cerinţele:

„- Nu te mâhni, dragul meu, grăi bătrâna adânc mişcată. Mă uit la faţa ta, mă uit la părul tău şi nu mai întreb ce s-a întâmplat; văd eu c-a fost mare nenorocirea prin care ai trecut. Nu-mi spune nimic: mă tem ca nu cumva nenorocirea ta să-mi pară prea mică şi să-ţi fac o nedreptate căci ea este aşa de mare cum o simţi tu. Dar zic să nu te mâhneşti: e norocit omul care a trecut prin o mare nenorocire, căci a scăpat de multe necazuri mici care mistuie mai rău decât durerea.

Ghiţă luă pe unul dintre copii şi-l sărută:

- Sărmanilor mei copii - zise el - voi nu mai aveţi cum avuseseră părinţii voştri, un tată om cinstit.

- Lasă Ghiţă, grăi Ana; noi şi toţi oamenii buni care te cunosc te ştim cine eşti şi ne mustrăm pentru gândurile rele ce ne vom fi făcut pentru tine.

- Nu asta e cinstea, întâmpină soţul. Cinstit nu e decât omul care a astupat gurile rele, pe care nimeni nu-l poate grăi de rău fără a se da de ruşine. Cinstea e sila pe care le-o faci oamenilor răi de a te socoti om între oameni. Eu nu mai pot sili pe nimeni să nu le zică copiilor ăstora: „Tatăl vostru e un ticălos!“.

(Ioan Slavici - **Moara cu noroc**)

A. (30p)

1. Transcrie din primele patru rânduri o pereche de antonime. (6p)

2. Construieşte enunţuri în care să ai expresii pornind de la substantivul **mână** (3 enunţuri). (6p)

3. Precizează părţile de vorbire din sintagma: **„Ghiţă luă pe unul dintre copii“.** (6p)

4. Alcătuieşte două enunţuri în care cuvintele subliniate să aibă alte funcţii sintactice: „la faţa **ta**“, „să-mi pară **prea mică**“. (6p)
5. Stabileşte părţile de propoziţie din propoziţia: „Nu-mi spune nimic.“ (6p)

B. (18p)
6. Transcrie două sintagme care-l caracterizează pe Ghiţă. (6p)
7. Adu două argumente că textul aparţine genului epic. (6p)
8. Interpretează, în două - trei rânduri, sintagma: „cinstit nu e decât omul care a astupat gurile rele.“ (6p)

C. Scrie o compunere de 15-20 de rânduri, în care să argumentezi că fragmentul de mai sus aparţine **genului epic**. (12p)

II. (30p)
Scrie o compunere de 25-30 de rânduri, în care **să descrii** un răsărit de soare al unei zile de vară. Evidenţiază trăsăturile peisajului pe care l-ai trăit ca martor, respectând convenţiile unei descrieri.

VARIANTA 10

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Căpitanul se ridică:

- Atunci ia hai să mergem să ne ospătăm, băieţi! După **masă**, dacă vreţi, ne întoarcem aici, ne aşezăm la umbră şi tragem un somn bun.

Coborâră în Buiuk-Dere, mâncară cam fără chef un soi de plăcintă cu verdeţuri şi tocătură de berbec, pipărată al naibii, la o locantă pentru marinari, şi pe urmă, cum spusese căpitanul lor, se întoarseră sub platanul de pe deal, unde dormiră, cu toţii laolaltă, sub priveghерea lui Negrilă până pe înserat...

Când se ridicară să plece, totul era altfel în jur. [...] Cerul, în părţi, se făcuse albastru ca mările adânci - iar Bosforul, netulburat de nicio undă, părea o draperie de catifea, întunecată

ca inima sclavelor din serai. Devale, copacii își desfăcuseră ramurile, mai larg, înfrățindu-se peste acoperișurile colorate ale caselor, frasinii cu sicomorii și cu platanii, iar printre ei, mirtul, a cărui floare albă toropită la prânz trimitea în sus miresme ostenite și dulci, revărsa acum valuri grele de parfum, care cotropea lacul ca lava fierbinte a unui vulcan."

(Radu Tudoran - **Toate pânzele sus**)

A. (30p)

1. Stabilește, în trei enunțuri, polisemia cuvântului **a toca**. (6p)

2. Alcătuiește un enunț în care să folosești omonimul cuvântului **masă**, subliniat în text, și două enunțuri prin care să evidențiezi polisemia aceluiași cuvânt. (6p)

3. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: „netulburat de **nicio** undă", „revărsa **acum** valuri grele", „lava fierbinte a **unui** vulcan". (6p)

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „se făcuse **albastru**", „își desfăcuseră ramurile, **mai larg**". (6p)

5. Alcătuiește două enunțuri în care cuvintele **iar** și **de** să aibă alte valori morfologice, decât în text. (6p)

B. (18p)

6. Transcrie o sintagmă în care să existe o caracteristică a unui fel de mâncare. (6p)

7. Precizează motivul pentru care marinarii părăsesc vaporul. (6p)

8. Argumentează că textul aparține genului epic. (6p)

C. Realizează, într-o compunere de 10 rânduri, **rezumatul** fragmentului de mai sus. (12p)

II. (30p)

Imaginează-ți că te-ai întors dintr-o excursie din nordul Moldovei. Realizează o compunere, de 25-30 de rânduri, în care să descrii oamenii și obiceiurile de acolo.

VARIANTA 11

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Etern, Atotputernic, o! Creator sublime,
Tu, ce dai lumii viaţă şi omului cuvânt,
În tine crede, speră întreaga românime...
Glorie ţie-n ceruri, glorie pe pământ!

Sub ochii tăi în lume lungi valuri de-omenire
Pe marea veciniciei dispar ca nori în vânt.
Şi-n clipa lor viaţă trecând strigă-n uimire:
Glorie ţie-n ceruri, glorie pe pământ!

Tu din sămânţa mică înalţi stejarul mare,
Tu junelor popoare dai un măreţ avânt,
Tu-n inimile noastre ai sacre, vii altare.
Glorie ţie-n ceruri, glorie pe pământ!

În tine-i viitorul, trecutul şi prezentul!
Tu duci la nemurire prin tainicul mormânt
Şi numele-ţi cu stele lumină firmamentul.
Glorie ţie-n ceruri, glorie pe pământ!

Etern, Atotputernic, o! Creator sublime,
Tu, care ţii la dreapta pe Ştefan erou sfânt,
Fă-n lume să străluce iubita-i românime...
Glorie ţie-n ceruri, glorie pe pământ!"

(Vasile Alecsandri - **Imn religios**)

A. (30p)

1. Transcrie două cuvinte folosite cu sens figurat. (6p)

2. Alcătuieşte două enunţuri în care să demonstrezi omonimia cuvântului **ochi**. (6p)

3. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din versul: „Tu duci în **nemurire prin tainicul** mormânt". (6p)

4. Precizează funcţia sintactică şi cazul pronumelor din strofa a II-a. (6p)

5. Alcătuieşte un enunţ în care, prin derivare, să transformi cuvântul **român** în adverb. (6p)

B. (18p)
6. Precizează rima poeziei. (6p)
7. Precizează figura de stil din primul vers al strofei finale. (6p)
8. Interpretează sintagma: „ce dai lumii viață". (6p)

C. Exprimă-ți punctul de vedere, prin argumentare la specia genului liric, față de mesajul transmis în **Imn religios** de Vasile Alecsandri. (12p)

II. (30p)

Redactează o compunere, de 25-30 de rânduri, cu titlul **O temă reușită** pornind de la incipitul: „Începusem tema dată cu neîncredere. Știam că-mi va fi greu pentru că atenția mea era atrasă de..."

VARIANTA 12

I. (60p) Citește textul și rezolvă cerințele:

„Dar Ștefan e cel Mare!
Iată-l cărunt dar încă bărbat între bărbați,
Ca muntele Ceahlăul prin munții din Carpați!
El întrunește-n sine o triplă maiestate:
Acea care-o dau anii în conștiinți curate,
Acea care stârnește a tronului splendoare
Ș-acea întipărită de faima-nvingătoare.
Timpul i-au pus coroană de argint, țara de aur
Și gloria măreață i-au pus cununi de laur.
Pe falnicii săi umeri cu anii sunt clădite
Nepieritoare sarcini de fapte strălucite,
Dar, ani și fapte, Ștefan nu simte-a lor povară,
Căci dragostea moșiei, ca sfântă primăvară,
În sânu-i înflorește și îl întinerește
Pentru salvarea țării când țara pătimește.

Erou plin de lumină, el e menit în lume
Pe secolul ce-l vede să sape al său nume

Şi să răspândă raze pe seculi viitori,
Precum un soare splendid ce sparge deşii nori.
Fiinţă de-o natură gigantică, divină,
El e de-acei la carii istoria se-nchină,
De-acei care prin lume, sub paşii lor, cât merg,
Las' urme uricşe ce-n veci nu se mai şterg,
A cărora legendă departe mult se-ntinde
Şi-nchipuirea lumei fantastic o cuprinde,
Măreţ, în a sa umbră un timp măreţ dispare
Căci Dumnezeu pe frunte-i a scris: «Tu vei fi mare! » "

(Vasile Alecsandri - **Dumbrava Roşie**)

A. (30p)

1. Selectează din text trei neologisme. (6p)

2. Alcătuieşte câte un enunţ cu omofonele **cel, ce-l**. (6p)

3. Motivează folosirea cratimei în structura **i-au**. (6p)

4. Notează valoarea morfologică şi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: „**Iată-l** cărunt", „El întruneşte-**n sine**", „El e **de-acei**". (6p)

5. Construieşte un enunţ în care substantivul propriu **Ştefan cel Mare** să fie în cazul dativ; menţionează funcţia sintactică a acestui substantiv propriu. (6p)

B. (18p)

6. Numeşte felul descrierii pe care o reprezintă acest fragment. (6p)

7. Rescrie trei figuri de stil diferite; numeşte-le. (6p)

8. Explică semnificaţia versului: „Timpul i-au pus coroană de argint, ţara de aur". (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri în care **să caracterizezi personajul** literar **Ştefan cel Mare.** (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- precizarea mijloacelor de caracterizare a personajului;
- numirea a trei trăsături de caracter ale personajului;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la întâmplări / la situaţii semnificative sau prin citate comentate;

- prezentarea relaţiilor dintre personajul principal şi alte personaje (din operă sau din alte opere literare).

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să realizezi **rezumatul** unei opere epice studiate.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele:
- respectarea fidelităţii faţă de textul ales;
- desprinderea elementelor esenţiale / a ideilor principale ale operei;
- prezentarea esenţializată a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenţii specifice rezumatului (relatarea la persoana a treia; utilizarea modurilor şi a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă; relatarea obiectivă, fără dialog inserat şi fără citate).

VARIANTA 13

I. Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„E în toiul verii când serviciile publice încep dimineaţa la 7 şi sfârşesc la 2 după amiază. Toată noaptea a bântuit căldură apăsătoare şi acum pe un cer senin, a răsărit soarele, ameninţând cu groaznică dogoare. Ce are să fie peste zi?

Sunt 7 ceasuri fără 10 minute de dimineaţă. În biuroul registraturii generale* a unei mari administraţiuni, impiegatul* îşi pregăteşte registrul, aşteptând să bată ceasul, ca să ridice oblonul de la ferestruia pe unde i se înmânează corespondenţa oficială şi petiţiile particulare. Pe când se şterge de sudoare, gândind cine ştie ce, aude ciocănituri la oblonul lăsat. Se uită la ceasul său, regulat adineaori după cel oficial: 7 fără 5 minute... Dă din umeri, se şterge iarăşi şi gândeşte mai departe... Ciocăniturile de afară au trecut; dar peste câteva momente iar încep cu mai multă tărie şi insistenţă. Impiegatul dinăuntru se uită la ceas: 7 fără două minute. Dă din umeri, se şterge de sudoare şi îşi urmează gândirile intime... Ciocăniturile se

îndoiesc cu violenţă... În sfârşit, cele două minute au trecut: ceasul arată şapte punct. Impiegatul trage zăvorul şi ridică oblonul, lăsând ferestruica închisă numai cu geamul. Se uită afară. La geam, e un domn, care aşteaptă; probabil acela ciocănea. Impiegatul ridică geamul."

(Ion Luca Caragiale - **Petețiune...**)

* **registratură generală** - birou unde se înregistrau documentele trimise unei instituţii;
* **impiegat** - funcţionar ce primea şi înregistra cererile, documentele;
* **oficios** - publicaţie, ziar care susţine punctul de vedere al unui guvern sau al unui partid.

A. (30p)

1. Desparte în silabe cuvintele: **administrațiuni, impiegatul, oblonul**; menționează câte un cuvânt ce conţine diftong şi hiat. (6p)

2. Construieşte câte un enunţ cu paronimele **oficial – oficios.** (6p)

3. Indică valoarea morfologică şi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: „La geam **e un domn, care** aşteaptă". (6p)

4. Construieşte câte un enunţ în care cuvintele **dimineața** şi **noaptea** să aibă alte valori gramaticale decât în text. (6p)

5. Formează trei feluri de numerale în competenţa cărora să intre numeralul cardinal **doi.** (6p)

B. (18p)

6. Selectează fragmentele ce reprezintă indicii de spaţiu şi de timp. (6p)

7. Transcrie un fragment în care se înregistrează cu minuțiozitate mişcările, gesturile personajului. (6p)

8. Numeşte momentul subiectului narațiunii, pe care îl reprezintă fragmentul citat. (6p)

C. Scrie **rezumatul** fragmentului din schița **Petețiune...** de Ion Luca Caragiale, ţinând cont de:
- respectarea fidelităţii faţă de text;
- desprinderea elementelor esenţiale a ideilor principale;

- prezentarea esențializată a succesiunii întâmplărilor;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a treia; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă; relatarea obiectivă, fără dialog inserat și fără citate). (12p)

II. (30p)

Într-o compunere de 15-20 de rânduri, imaginează **dialogul** dintre impiegat și domnul care bătea insistent la fereastra biroului, continuând narațiunea prezentată în fragmentul **Petețiune...** de Ion Luca Caragiale.

VARIANTA 14

I. (60p) Citește textul și rezolvă cerințele:

„Pe vremuri, Capra, Oaia și surioara Juncă
S-au însoțit cu leul - un staroste trufaș -
îndeobște la câștiguri și pagube părtași.
Și capra, mi se pare, tot iscodind prin luncă,
avu noroc în lanțuri un Cerb frumos să vadă
și le trimise vorbă să-i cheme la-nfruptare.
Veniră toți. Și Leul îl socoti pe gheare
și împărți în patru, pe loc, întreaga pradă.
„- Întâia parte - nu e de mirare -
pe drept cuvânt se cade s-o iau eu
ca Leu!
A doua - îmi închipui că știe fiecare -
e dreptul meu
ca dintre toți mai tare.
A treia îmi revine ca mai viteaz, firește,
Iar dacă de ciosvârta a patra îndrăznește
să se atingă unul, cum, necum,
întâi am să-l sugrum!"

(La Fontaine - **Dreptatea Leului**)

A. (30p)

1. Precizează mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: **surioara, fiecare, meu** („dreptul meu“). (6p)

2. Demonstrează, prin trei enunțuri, polisemia cuvântului **lanț**. (6p)

3. Selectează trei pronume diferite din text; numeşte-le şi arată funcțiile lor sintactice. (6p)

4. Menționează valoarea morfologică şi funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „**Întâia** parte“, „**A doua**... e dreptul meu“, „**întâi** am să-l sugrum“. (6p)

5. Transcrie o propoziție simplă din textul dat şi arată şi celelalte criterii de clasificare ale propoziției găsite. (6p)

B. (18p)

6. Menționează figura de stil folosită în întregul text. (6p)

7. Exprimă-ți o părere despre faptul că animalul găsit de capră pentru a fi sacrificat, este un cerb. (6p)

8. Explică scrierea cu majusculă a substantivelor comune. (6p)

C. Realizează o compunere de 10-15 rânduri în care să caracterizezi **Leul**, personajul principal al fabulei. (12p)

II. (30p)

Într-o compunere de 20-25 de rânduri, relatează o întâmplare fericită din viața ta.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- să foloseşti un stil adecvat acestui tip de compunere;
- sa utilizezi convențiile specifice unei narațiuni;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți regulile de exprimare, de ortografie şi de punctuație.

VARIANTA 15

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„A doua zi, de dimineaţă, Leana, intrând în odaia Hagiului, îl găsi numai în cămaşe, în cămaşa sa petec de petec, trântit cu faţa în jos, pe aur, îngropat în galbeni, cu faţa p-un purcoi* de lire*, cu ochii închişi.

Cum îl văzu, începu să plângă.

Dar, ca prin minune, trupul se cutremură.

Banii sunară de-a lungul, de la picioare până la frunte. Săltă capul; deschise ochii stinşi şi-i îndreptă, - ca nişte sticle reci, asupra Leanii; bolborosi câteva cuvinte nedesluşite; muşcă în vânt cu gingiile albe şi izbuti să slomnească*:

- Nu te uita ... închide ochii ... ochii fură ... închide ochii...

Cască gura, limba i se mototoli în gât; capul îi căzu într-o parte; picioarele i se lungiră; mânele i se înfipseră în bani ... şi adormi de veci, cu ochii deschişi ţintă asupra Leanii.

Când l-au scăldat, pe genunchi, pe piept şi pe frunte se vedeau rotocoale de bani. Şi i-au rupt pleoapele de sus, şi ochii spăimântaţi nu s-au închis.

Leana l-a îngropat cu alai mare [...]

- Săracu Hagiu!

- Dacă ar vedea el cum se cheltuieşte cu înmormântarea lui...

- Ar muri! răspunse unul din bătrâni.

Şi organistul*, cletănându-şi ceaprazurile* de fir intră în curtea bisericii. Mai multe glasuri s-auziră în depărtare: «Vecinica lui pomenire, vecinica lui pomenire... »".

(Barbu Ştefănescu Delavrancea - **Hagi Tudose**)

***purcoi** - grămadă;
***lire** - monede turceşti care circulau şi la noi;
***a slomni** - a îngăima;
***organist** - cântăreţ la orgă;
***ceaprazuri** - lanţuri cu fir de aur folosite ca ornamente la anumite haine.

A. (30p)

1. Demonstrează, prin trei enunţuri, polisemantismul cuvântului **ochi**. (6p)

2. Alcătuieşte alte două enunţuri în care cuvântul **ochi** să fie omonim. (6p)

3. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate, făcând observaţii asupra funcţiei sintactice îndeplinite de fiecare: „Banii sunară **d-a-lungul**", „ochii stinşi şi-i îndreptă **asupra** Leanii". (6p)

4. Descoperă, în text, o locuţiune adjectivală şi arată ce funcţie sintactică îndeplineşte. (6p)

5. Motivează folosirea punctelor de suspensie în primul dialog al fragmentului dat. (6p)

B. (18p)

6. Formulează două idei principale ale acestui text. (6p)

7. Numeşte momentele subiectului corespunzătoare acestor idei. (6p)

8. Transcrie un fragment care ilustrează avariţia lui Hagi Tudose. (6p)

C. Dezvoltă în rezumat ideile principale ale fragmentului din nuvela **Hagi Tudose** de Barbu Ştefănescu Delavrancea (10-15 rânduri). (12p)

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri, în care să motivezi faptul că opera studiată aparţine **genului epic**.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale genului epic;
- exemplificarea acestor caracteristici pe baza textului ales;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului (referire la momentele subiectului sau la situaţii semnificative din text);
- prezentarea unui personaj, punând în evidenţă semnificaţia comportamentului acestuia.

VARIANTA 16

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Olguţa căscă a pustiu ... începu să colinde cu privirea plafonul alb, numărând zgrunţurii varului.

- Monica, tu ai vrea să fii muscă?
- Muscă?
- Da, muscă. Eu grozav aş vrea... Ştii, m-aş plimba pe plafon, cu capul în jos...
- Eu aş vrea să fiu mare, visă Monica.
- Şi eu, se grăbi Olguţa s-o ajungă... Ce-ai face tu dacă ai fi mare?
- ... Nu ştiu! se încurcă Monica.
- Eu m-aş face vizitiu ... ca moş Gheorghe! ... Şi l-aş răsturna pe Buftea din trăsură...
- Ce ai tu cu Dănuţ?
- Eu? ... Nimica. El are cu mine.
- Adevărat! consimţi Monica. Te-a bătut, asta nu se face!
- M-a bătut? se răsti Olguţa întrebător.
- Da, azi dimineaţă.
- Nu mă ţin!... Dacă nu-l apăra mama, îi arătam eu lui!
- Tu ştii să te baţi, Olguţa?
- Tu nu ştii?
- Nu.
- Eu ştiu foarte bine!
- Şi-ţi place?
- Sigur... Vrei să-ţi arăt?
- Nu.

Tăcură. Olguţa oftă."

(Ionel Teodoreanu - **La Medeleni**)

A. (30p)

1. Explică, prin câte un sinonim, înţelesul cuvintelor: **plafon, vizitiu, a consimţi**. (6p)

2. Transcrie câte un verb la trei moduri predicative diferite; menţionează aceste moduri la fiecare din verbele selectate. (6p)

3. Precizează valoarea morfologică a verbului **a avea**, din enunțurile: „-Tu **ai** vrea?“ și „-Ce **ai** tu cu Dănuț?“ (6p)

4. Arată felul propozițiilor, după criteriul cunoscut de clasificare, din următorul fragment: „-Eu știu foarte bine! ...
- Nu.“ (6p)

5. Completează punctele de suspensie cu forma corectă a pronumelui relativ **care** în cazul genitiv:

a) Cunosc un cetățean .... copii sunt eminenți.

b) Tablourile .... ramă s-a uzat au fost schimbate.

c) Am vizitat pe colega .... tată este plecat în străinătate.

B. (18p)

6. Numește personajele acestui fragment. (6p)

7. Extrage citatul din care reiese motivul pentru care Olguța ar vrea să fie o muscă. (6p)

8. Exprimă-ți părerea despre rolul dialogului în fragmentul din romanul **La Medeleni** de Ionel Teodoreanu. (6p)

C. Realizează, într-o compunere de 10-15 rânduri, caracterizarea Olguței, așa cum rezultă din fragmentul dat. (12p)

II. (30p)

Transformă vorbirea directă în vorbire indirectă, în fragmentul citat, din opera **La Medeleni** de Ionel Teodoreanu.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul dat;
- înlocuirea liniei de dialog cu verbe de declarație: a spune, a afirma, a declara, a arăta, a susține, a întreba, a răspunde, a se interesa etc.;
- trecerea la persoana a III-a, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenți emoțional-subiective.

VARIANTA 17

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„ Şi Irinuca avea o cocioabă veche de bârne, cu ferestrele cât palma, acoperită cu scânduri, îngrădită cu răzlogi de brad şi aşezată chiar sub munte, pe malul stâng al Bistriţei, aproape de pod. Irinuca era o femeie nici tânără, nici tocmai bătrână, avea bărbat şi o fată balcâză* şi lălâie*, de-ţi era frică să înnoptezi cu dânsa în casă. Noroc numai că de luni dimineaţă şi până sâmbătă seară n-o mai vedeai; se ducea cu tată-său în munte la făcut ferestrea şi lucra toată săptămâna ca un bărbat pentru nimica toată: doi oameni cu doi boi, la vreme de iarnă, abia îşi puteau scoate mămăliga. Ba la mulţi se întâmpla de veneau sâmbătă noapte câte cu un picior frânt sau cu boii stâlciţi, şi aceasta le era câştig pe deasupra."

(Ion Creangă - **Amintiri din copilărie**)

***răzlog** - despicătură de trunchi de copac folosită la construcţia gardurilor;
***lălâie** - leneşă, lipsită de graţie;
***balcâză** - slută, pocită, urâtă.

A. (30p)

1. Construieşte câte un enunţ cu sinonimele cuvintelor: **cocioabă, îngrădită** şi al expresiei **a scoate mămăliga**. (6p)

2. Precizează valoarea morfologică şi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: „să înnoptezi **cu dânsa**", „**Noroc** numai că de luni dimineaţa" (6p)

3. Alcătuieşte câte un enunţ în care substantivul propriu **Irinuca** să îndeplinească funcţiile sintactice de nume predicativ şi de apoziţie. (6p)

4. Formează câte o propoziţie în care să foloseşti cuvintele: **sâmbătă** şi **deasupra** cu alte valori gramaticale decât în text; precizează aceste valori. (6p)

5. Menţionează felul propoziţiei: „că de luni dimineaţă ... n-o mai vedeai" după criteriile cunoscute de clasificare a propoziţiilor. (6p)

B. (18p)
6. Numeşte două moduri de expunere folosite în text. (6p)
7. Transcrie un fragment din care rezultă sărăcia lucie a Irinucăi. (6p)
8. Exprimă-ţi opinia, despre atitudinea autorului faţă de situaţia materială a familiei Irinucăi. (6p)

C. Imaginează sau povesteşte, dacă ai citit, peripeţiile lui Nică şi ale vărului său, Dumitru, la casa Irinucăi (10 – 15 rânduri). (12p)

II. (30p)

Demonstrează, într-o compunere de 20 – 25 rânduri, apartenenţa la **genul liric** a unei opere studiate.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- precizarea a trei caracteristici ale genului liric;
- exemplificarea acestor caracteristici ale genului liric;
- exprimarea unei opinii despre semnificaţiile textului sau despre mesajul acestuia (formularea clară / logică a unei opinii, prezenţa unui argument / a motivării care să susţină opinia exprimată).

VARIANTA 18

I. Citeşte textul şi rexolvă cerinţele:

„Pe urmă-am dat de toporaşi lâng-un stejar;
erau aşa de-albaştri, delicaţi -
ca nişte furnituri* de cer lăsate-n dar
de primăvară printre pomii întunecaţi.

M-am aplecat, cu inima bătând,
dar când era să-i rup, nici eu nu ştiu
de ce şi cum, dar mi-a venit un gând
că pentru ei paharu-i un sicriu.

Şi m-am întors spre casă mai agale,
c-o oboseală fericită-n paşi,
iar dacă mâinile-mi erau la fel de goale,
în schimb aveam în suflet toporaşi."

(Magda Isanos - **Toporaşii**)

***furnituri** - materiale accesorii folosite la croitorie (căptuşeală, nasturi, aţă etc.)

A. (30p)

1. Precizează mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: **lăsate, primăvară, toporaș**. (6p)

2. Descoperă, în text, un cuvânt cu două înțelesuri diferite (omonim). (6p)

3. Numește două valori morfologice ale verbului **a fi**, folosite în text. (6p)

4. Alcătuiește trei enunțuri pentru a demonstra polisemia cuvântului **gol**. (6p)

5. Rescrie predicatele din prima strofă și arată felul lor. (6p)

B. (18p)

6. Transcrie trei figuri de stil diferite; numește-le. (6p)

7. Extrage două structuri care sugerează starea sufletească a eului liric. (6p)

8. Comentează diferența dintre prima și cea de a doua imagine ce sugerează trăirile eului liric. (6p)

C. Într-o compunere de 15-20 de rânduri, evidențiază caracteristicile și semnificațiile textului **Toporașii**, de Magda Isanos. (12p)

În redactare, vei avea în vedere:

- precizarea unei caracteristici a genului liric;
- exemplificarea acestei caracteristici pe baza textului;
- susținerea unor idei prezente în text și a mijloacelor artistice folosite în exprimarea acestora;
- prezentarea unei opinii despre semnificațiile textului sau despre mesajul transmis (formularea clară / logică a unei opinii, prezența unui argument / a motivării care să justifice opinia exprimată).

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri, în care să caracterizezi **un personaj** dintr-o **baladă** studiată.

VARIANTA 19

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„În vremea domnilor fanarioţi, plăcintele şi gugoaşele erau mult mai căutate. Un domn grec - a cărui nume ingrata istorie a uitat a ni-l păstra - era un mare mâncău de plăcinte. Caimac, gugoaşe, alivenci, iaurt, seralii, baclavale*, plăcinte, învârtite ş.c.l. se îngropau în stomahul lui ca într-un abis fără fund. [...]

Un curtezan - unde nu-şi vâră ei coada! - care umbla de mult să se facă vornic*, nu ştia ce mijloc să mai întrebuinţeze, şi şedea trist odată cu soţia la masă [...], când iaca se înfăţoşează o plăcintă pântecoasă cu o ghirlandă de gugoşele, împărăteasa plăcintelor, cap d-operă în gastronomic*.

- Nevastă, strigă boierul meu sărind de la masă, m-am făcut vornic.

- Când?

- Acum.

- Cum?

- Vezi plăcinta asta? din pântecele ei o să iasă vornicia mea.

Îndată plăcinta s-a trimis la curte [...].

A doua zi, meterhaneaua* juca în ograda boierului cu plăcinta, care, şăzând în balcon, îşi netezea barba cu mulţămire, iar când înceta puţin scârţîitorul ţipet [...] s-auzea între norodul grămădit la poartă cântând:

Cu iaurt, cu gugoşele
Te făcuşi vornic, mişele"

(Costache Negruzzi - **Istoria unei plăcinte**)

***seralii, baclavale** etc. - denumirea unor dulciuri (denumiri turceşti);
***vornic** - mare dregător ce se ocupa cu treburile interne ale ţării;
***gastronomie** - arta culinară (a gătitului);
***meterhanea** - orchestră turcească.

A. (30p)

1. Selectează, din prima propoziţie a textului, cuvintele ce conţin diftongi şi hiat. (6p)

2. Transcrie trei arhaisme din text; explică folosirea lor. (6p)

3. Formează un enunţ în care structura **a se face vornic** să îndeplinească funcţia de complement circumstanţial de scop.(6p)

4. Motivează folosirea cratimei în structura **ni-l**. (6p)

5. Completează spaţiul punctat cu formele corecte ale adjectivului pronominal de întărire: (6p)

a) Soarele .... s-a întunecat de grozăvia întâmplării.

b) Colegii .... au hotărât să-l ajute pe Stelian.

c) Maria, tu .... eşti vinovată de situaţia creată.

B. (18p)

6. Menţionează două moduri de expunere folosite în text. (6p)

7. Arată rolul enumeraţiei existente în textul dat. (6p)

8. Indică două trăsături negative ale domnitorului şi o trăsătură negativă a vornicului. (6p)

C. Scrie **rezumatul** fragmentului **Istoria unei plăcinte** de Costache Negruzzi. (12p)

II. (30p)

Scrie o compunere de 20-25 de rânduri, în care să caracterizezi o persoană cunoscută, ale cărei trăsături negative le dezaprobi.

VARIANTA 20

I. (60p) Citeşte cu atenţie textul şi rezolvă cerinţele:

„Zările de farmec pline,
Strălucesc în luminiş;
Zboară mierlele-n tufiş
Şi din codri noaptea vine
Pe furiş.

Care cu poveri de muncă
Vin încet şi scârţâind;
Turmele s-aud mugind,
Şi flăcăii vin pe luncă
Hăulind.

Cu cofiţa pe-ndelete,
Vin neveste de la râu;
Şi cu poala prinsă-n brâu
Vin cântând în stoluri fete
De la grâu."

(George Coşbuc - **Noapte de vară**)

A. (30p)

1. Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: **strălucesc**, (poala) **prinsă**, **de la**. (6p)

2. Construiește un enunț în care cuvântul **care** (prezent în strofa a II-a) să aibă o altă valoare morfologică și o altă funcție sintactică decât cele din text. Indică-le. (6p)

3. Identifică, din strofa a doua, un pronume reflexiv, un verb la modul gerunziu și o prepoziție simplă. (6p)

4. Indică funcția sintactică a cuvintelor din primul vers al poeziei. (6p)

5. Alcătuiește două propoziții în care adjectivul **dulce**, aflat la gradele de comparație comparativ de egalitate și respectiv superlativ absolut, să îndeplinească funcții sintactice diferite. Numește-le. (6p)

B. (18p)

6. Precizează modul de expunere utilizat în text. (6p)

7. Rescrie o structură care conține o imagine auditivă. (6p)

8. Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține unei opere lirice. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să-ți exprimi opinia despre semnificațiile sau despre mesajul fragmentului citat (formularea clară / logică a opiniei, motivarea acesteia, prin referire la structura textului și la procedeele de expresivitate). (12p)

II. (30p)

Alcătuiește o compunere în care să caracterizezi **personajul principal dintr-o nuvelă** studiată.

Vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a patru mijloace / procedee de caracterizări;
- numirea a patru trăsături ale personajului principal;
- ilustrarea acestor trăsături prin referire la situații semnificative;
- prezentarea relațiilor dintre personajul principal și alte personaje.

VARIANTA 21

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Român verde ca stejarul,
Râd de duşmani şi de moarte!
Să-mi trăiască armăsarul
Şi prin glonţi să mă tot poarte!

Sai, voinice şi nechează
Ager, falnic ca un zmeu,
Căci am inimă vitează
Şi credinţă-n Dumnezeu!

Cât mi-a sta mâna voinică
Pe-a mea pală ostăşească,
N-aibă grijă de nimică
Ţara mea cea românească!"

(Vasile Alecsandri - **Cântec ostăşesc**)

A. (30p)

1. Identifică un adjectiv din prima strofă. Alcătuieşte un enunţ în care acesta să-şi schimbe clasa morfologică. Indică noua valoare. (6p)

2. Numeşte valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din versurile: „**N-aibă** grijă de **nimică** / Ţara **mea**." (6p)

3. Construieşte două enunţuri în care să apară câte un pronume relativ cu funcţia sintactică de subiect, respectiv atribut pronominal. (6p)

4. Identifică, din strofa a doua, un complement direct şi un complement circumstanţial de mod. (6p)

5. Precizează cazul şi funcţia sintactică a pronumelui personal identificat în ultima strofă. (6p)

B. (18p)

6. Rescrie o structură care conţine o comparaţie. (6p)

7. Precizează masura şi tipul de rimă utilizate în aceste versuri. (6p)

8. Explică, în 4-5 rânduri, semnificaţia ultimei strofe. (6p)

C. Scrie o continuare de 10-15 rânduri a dialogului:

„-Fiţi amabil, cum aş putea ajunge mai rapid la gară? Am întrebat un trecător grabit... ." (12p)

II. (30)

Scrie o compunere în care să argumentezi apartenența la genul epic a unui text studiat la clasă.

Vei avea în vedere:

- prezentarea a patru trăsături ale operei epice;
- exemplificarea acestora pe baza textului propus;
- prezentarea subiectului, cu referire la momentele acestuia;
- prezentarea unui personaj prin raportarea la o situație semnificativă.

VARIANTA 22

I. (60p) Citește textul și rezolvă cerințele:

„Eminescu n-a existat.

A existat numai o țară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile fac noduri albe,
Ca o barbă nepieptănată de crai.
Și niște ape ca niște copaci curgători
În care luna își avea cuibar rotit.
Și, mai ales, au existat niște oameni simpli
Pe care-i chema: Mircea cel Bătrân,
Ștefan cel Mare,
Sau mai simplu: ciobani și plugari,
Cărora le plăcea să spună
Seara în jurul focului poezii -
„Miorița" și „Luceafărul" și „Scrisoarea a III-a"."

(Marin Sorescu - **Trebuiau să poarte un nume**)

A. (30p)

1. Rescrie, din text, două adjective obținute prin două mijloace interne de îmbogățire a vocabularului diferite.
Precizează-le. (6p)

2. Identifică un substantiv comun și un pronume reflexiv din prima strofă și precizează cazul lor. (6p)

3. Construiește două enunțuri în care adjectivul **simpli** (strofa a II-a) să fie în acuzativ și apoi în dativ. (6p)

4. Indică funcția sintactică a celor două pronume relative din strofa a II-a. (6p)

5. Rescrie, din strofa a II-a, cuvinte cu următoarele funcții sintactice: subiect, predicat verbal, complement circumstanțial de timp. (6p)

B. (18p)

6. Identifică o structură care conține o comparație. (6p)

7. Adu două argumente în sprijinul ideii că textul aparține unei opere lirice. (6p)

8. Explică semnificația structurii „și niște ape... / în care luna își avea cuibar rotit" (6p)

C. Realizează un text de 10-15 rânduri, folosind ca mod de expunere predominant **narațiunea**, în care să povestești o întâmplare neobișnuită petrecută la o oră de clasă. (12p)

Vei avea în vedere:

- fixarea unui titlu adecvat;
- povestirea coerentă a întâmplării și referirea la trei personaje: Andrei, Laura și Gabriel;
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

II. (30p)

Prezintă **conținutul unei nuvele** studiate la clasă, precizând și momentele subiectului literar.

Vei avea în vedere:

- precizarea etapelor narațiunii;
- identificarea secvențelor pe baza planului dezvoltat;
- respectarea succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea convențiilor de redactare.

VARIANTA 23

I. Citeşte textul şi rexolvă cerinţele:

„Cică era odată într-un sat un om grozav de leneş; de leneş ce era, nici îmbucătura din gură nu şi-o mestecа. Şi satul, văzând că acest om nu se dă la muncă nici în ruptul capului, hotărî să-l spânzure, pentru a nu mai da pildă de lenevire şi altora. Şi aşa, se aleg vreo doi oameni din sat şi se duc la casa leneşului, îl umflă pe sus, îl pun într-un car cu boi, ca pe un butuc nesimţitor, şi hai cu dânsul la locul de spânzurătoare! Aşa era pe vremea aceea. Pe drum se întâlnesc ei cu o trăsură în care era o cucoană. Cucoana, văzând în carul cel cu boi un om care sămăna a fi bolnav, întrebă cu milă pe cei doi ţărani, zicând:

- Oameni buni! Se vede că omul cel din car e bolnav, sărmanul, şi-l duceţi la vreo doftoroaie undeva, să se caute.

- Ba nu, cucoană, răspunse unul dintre ţărani; să ierte cinstită faţa dumneavoastră, dar aista e un leneş care nu credem să fi mai având păreche în lume, şi-l ducem la spânzurătoare, ca să curăţim satul de-un trândav.

- Alei! oameni buni, zise cucoana, înfiorându-se; păcat, sărmanul, să moară ca un câne, fărădelege! Mai bine duceţi-l la moşie la mine; iacătă curtea pe costişa aceea. Eu am acolo un hambar plin cu posmagi, ia aşa, pentru împrejurări grele, Doamne fereşte! A mânca la posmagi şi-a trăi şi el pe lângă casa mea, că doar ştiu că nu m-a mai perde Dumnezeu pentr-o bucăţică de pâne. Dă, suntem datori a ne ajuta unii pe alţii.

- I-auzi, măi leneşule, ce spune cucoana; că te-a pune la coteţ, într-un hambar cu posmagi, zise unul dintre săteni. Iaca peste ce noroc ai dat, bată-te întunerecul să te bată, uriciunea oamenilor! Sai degrabă din car şi mulţămeşte cucoanei, că te-a scăpat de la moarte şi-ai dat peste belşug, luându-te sub aripa dumisale. Noi gândeam să-ţi dăm sopon şi frânghie. Iar cucoana, cu bunătatea dumisale, îţi dă adăpost şi posmagi; să

tot trăieşti, să nu mai mori! Să-şi puie cineva obrazul pentru unul ca tine şi să te hrănească ca pe un trântor, mare minune-i şi asta. Dar tot de noroc să se plângă cineva... Bine-a mai zis cine-a zis că: „Boii ară şi caii mănâncă“. Hai dă răspuns cucoanei, ori aşa, ori aşa, că n-are vreme de stat la vorbă cu noi.

- Dar muieţi-s posmagii? Zise atunci leneşul, cu jumătate de gură, fără să se cârnească din loc.

- Ce-a zis? întrebă cucoana pe săteni.

- Ce să zică, milostivă cucoană, răspunde unul. Ia, întreabă, că muieţi-s posmagii?

- Vai de mine şi de mine, zise cucoana cu mirare, încă asta n-am auzit! Da' el nu poate să şi-i moaie?

- Auzi, măi leneşule: te prinzi să moi posmagii singur, ori ba?

- Ba, răspunse leneşul. Trageţi mai bine tot înainte! Ce mai atâta grijă pentru astă pustie de gură!

Atunci unul dintre săteni zise cucoanei:

- Bunătatea dumneavoastră, milostivă cucoană,dar degeaba mai voiţi a strica orzul pe gâşte. Vedeţi bine că nu-l ducem noi la spânzurătoare numai aşa, de flori de cuc, să-i luăm năravul. Cum chitiţi? Un sat întreg n-ar fi pus oare mână de la mână ca să poată face dintr-însul ceva? Dar ai pe cine ajuta? Doar lenea-i împărătează mare, ce-ţi baţi capul!

Cucoana atunci, cu toată bunăvoinţa ce avea, se lehămeseşte şi de binefacere şi de tot, zicând:

- Oameni buni, faceţi dar cum vă va lumina Dumnezeu!

Iar sătenii duc pe leneş la locul cuvenit şi-i fac felul. Şi iaca aşa au scăpat şi leneşul acela de săteni, şi sătenii aceia de dânsul. Mai poftească de-acum şi alţi leneşi în satul acela, dacă le dă mâna şi-i ţine cureaua.

Ş-am încălecat pe-o şa şi v-am spus povestea aşa.“

(Ion Creangă - **Povestea unui om leneş**)

A. (30p)

1. Identifică din primul alincat, un adjectiv la gradul de comparaţie superlativ absolut. Construieşte o propoziţie în care acelaşi cuvânt să fie utilizat la comparativ de superioritate. (6p)

2. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „**văzând** că **acest** om nu **se** dă la muncă". (6p)

3. Alcătuieşte două propoziţii în care substantivul **cucoană** să fie complement indirect şi nume predicativ. (6p)

4. Indică două cuvinte din grupul nominal fără funcţie sintactică. (6p)

5. Identifică, din primul alineat, un complement circumstanţial de loc, un atribut adjectival şi un complement direct. (6p)

B. (18p)

6. Indică două moduri de expunere prezente în text. (6p)

7. Rescrie un fragment care sugerează locul şi timpul când se petrece acţiunea. (6p)

8. Explică semnificaţia structurii „Mai poftească de acum şi alţi leneşi în satul acela, dacă le dă mâna şi-i ţine cureaua". (6p)

C. Alcătuieşte o **compunere descriptivă** de 10-15 rânduri, în care să-l prezinţi pe cel mai bun prieten al tău. (12p)

Trebuie:
- să formulezi un titlu semnificativ;
- să respecţi convenţiile specifice unei descriei;
- sa ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

II. (30p)

Argumentează apartenenţa textului citat la partea I - **Povestea unui om leneş** de Ion Creangă la **genul epic**. Vei avea în vedere:
- prezentarea a patru trăsături ale operei lirice;
- exemplificarea acestora pe baza textului propus;
- prezentarea subiectului, cu precizarea momentelor acestuia;
- prezentarea unui personaj prin raportare la o situaţie semnificativă.

VARIANTA 24

I. Citeşte cu atenţie textul şi răspunde cerinţelor:

„Când era-nspre sara zilei a treia, buzduganul, căzând, se izbi de o poartă de aramă, şi făcu un vuiet puternic şi lung. Poarta era sfărâmată şi voinicul intră. Luna răsărise dinspre munţi şi se oglindea într-un lac mare şi limpede, ca seninul cerului. În fundul lui se vedea sclipind, de limpede ce era, un nisip de aur; iar în mijlocul lui, pe o insulă de smarald, încunjurat de un crâng de arbori verzi şi stufoşi, se ridica un mândru palat de o marmură ca laptele, lucie şi albă - atât de lucie, încât în ziduri răsfrângea ca-ntr-o oglindă de argint: dumbravă şi luncă, lac şi ţărmuri. O luntre aurită veghea pe undele limpezi ale lacului lângă poartă; şi-n aerul cel curat al serii tremurau din palat cântece mândre şi senine. Făt- Frumos se sui-n luntre şi, vâslind, ajunse până la scările de marmură ale palatului. Pătruns acolo, el văzu în boltele scărilor candelabre cu sute de braţe, şi-n fiecare braţ ardea câte o stea de foc. Pătrunse în sală. Sala era înaltă, susţinută de stâlpi şi de arcuri, toate de aur, iar în mijlocul ei stătea o mândră masă, acoperită cu alb, talgerele toate săpate din câte-un singur mărgăritar mare; iar boierii ce şedeau la masă în haine aurite, pe scaune de catifea roşie, erau frumoşi ca zilele tinereţii şi voioşi ca horele. Dar mai ales unul din ei, cu fruntea-ntr-un cerc de aur, bătut cu diamante, şi cu hainele strălucite, era frumos ca luna unei nopţi de vară. Dar mai mândru era Făt-Frumos.

- Bine-ai venit, Făt-Frumos! zise împăratul; am auzit de tine, da' de văzut nu te-am văzut.

- Bine te-am găsit, împărate, deşi mă tem că nu te-oi lăsa cu bine, pentru că am venit să ne luptăm greu, că destul ai viclenit asupra tatălui meu.

- Ba n-am viclenit asupra tatălui tău, ci totdeauna m-am luptat în luptă dreaptă. Dar cu tine nu m-oi bate. Ci mai bine-oi spune lăutarilor să zică şi cuparilor să umple cupele cu vin şi-om lega frăţie de cruce pe cât om fi şi-om trăi.

Şi se sărutară feciorii de-mpăraţi în urările boierilor, şi băură şi se sfătuiră.

Zise împăratul lui Făt-Frumos:

- De cine-n lume te temi tu mai mult?

- De nime-n lumea asta, afară de Dumnezeu. Dar tu?

- Eu iar de nime, afară de Dumnezeu şi de Mama-pădurilor. O babă bătrână şi urâtă, care umblă prin împărăția mea de mână cu furtuna. Pe unde trece ea, fața pământului se usucă, satele se risipesc, târgurile cad năruite. Mers-am eu asupra ei cu bătălie, dar n-am isprăvit nimica. Ca să nu-mi prăpădească toată împărăția, am fost silit să stau la-nvoială cu ea şi să-i dau ca bir tot al zecelea din copiii supuşilor mei. Şi azi vine ca să-şi ieie birul.

Când sună miazănoaptea, fețele mesenilor se posomorâră; căci pe miazănoapte călare, cu aripi vântoase, cu fața zbârcită ca o stâncă buhavă şi scobită de pâraie, c-o pădure-n loc de păr, urla prin aerul cernit Mama-pădurilor cea nebună. Ochii ei - două nopți turburi, gura ei - un hău căscat, dinții ei - şiruri de pietre de mori.

Cum venea vuind, Făt-Frumos o apucă de mijloc şi o trânti cu toată puterea într-o piuă mare de piatră; peste piuă prăvăli o bucată de stâncă, pe care-o legă din toate părțile cu şapte lanțuri de fier. Înăuntru baba şuiera şi se smulgea ca vântul închis, dar nu-i folosea nimica."

(Mihai Eminescu - **Făt-Frumos din lacrimă**)

A. (30p)

1. Identifică, din primul alineat, un numeral ordinal, un pronume reflexiv şi un adjectiv provenit din verb la participiu.(6p)

2. Alcătuieşte două propoziții în care să utilizezi două pronume diferite. Indică felul şi cazul lor. (6p)

3. Utilizează într-un enunț adjectivul **limpede** cu o altă funcție sintactică decât cea din text („lac limpede"). Indic-o. (6p)

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor: „...fețele mesenilor se posomorâră". (6p)

5. Alcătuieşte o propoziţie în care substantivul **palatul** să fie termen regent pentru un atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ şi pentru un atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ. (6p)

B. (18p)

6. Indică două moduri de expunere prezente în text, oferind şi citate adecvate. (6p)

7. Precizează de cine se teme împăratul. (6p)

8. Oferă două argumente în sprijinul ideii că textul aparţine unei opere epice. (6p)

C. Alcătuieşte **rezumatul** fragmentului **Făt-Frumos din lacrimă** de Mihai Eminescu. (12p)

Vei avea în vedere:
- respectarea fidelităţii faţă de textul dat;
- desprinderea ideilor principale ale textului;
- prezentarea esenţializată, pe baza ideilor principale, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenţii specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor şi timpurilor verbale potrivite; relatarea obiectivă; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă).

II. (30p)

Scrie o compunere în care să caracterizezi **personajul principal dintr-o baladă** studiată. Vei avea în vedere:
- precizarea, însoţită de exemple, a patru mijloace / procedee de caracterizare;
- numirea a patru trăsături ale personajului principal;
- ilustrarea acestor trăsături prin referire la situaţii semnificative;
- prezentarea relaţiilor dintre personajul principal şi alte personaje.

VARIANTA 25

I. (60p) Citeşte cu atenţie textul şi răspunde cerinţelor:

„- Ionel şi Dan de ce nu sunt aici?

Tocmai în acea clipă îşi făcu apariţia, gâfâind, Dan.

- Nu vrea să vină... Măgarul! L-am rugat, l-am ameninţat, am făcut-o pe clovnul... Nu vrea! Spune că trebuie să repete la geologie, măgarul... Ia să văd şi eu harta!

Victor se uită la ceas. Până la semnalul clopoţelului mai rămăseseră vreo şapte minute.

- Ce facem? întrebă el. Maria... Nu vrei să încerci tu să-l aduci pe Ionel?

Se vedea lesne că invitaţia lui Victor nu-i făcea nicio plăcere Marici, dar, cum nu prea avea obiceiul să-şi contrazică prietenul, o acceptă, fără să uite însă să strâmbe de câteva ori din nas. Dacă ar fi îmboldit-o altcineva s-ar fi iscat un tărăboi, sau măcar o ceartă pentru care n-ar fi ajuns o recreaţie întreagă. Dar fiindcă o invitase Victor... Îşi învinsese repede senzaţia de neplăcere şi porni chiar în goană spre clădirea şcolii.

Ceilalţi îşi găsiră iarăşi de lucru cu harta. O ţineau pe genunchi şi o cercetau cu ochi de Argus.

- Dungile astea albastre ce sunt? întrebă Dan.

- Tocmai tu să nu ştii, tu, marele campion rebusist? se miră Lucia. Ce-ar putea să fie?

- Formidabil! descoperi Dan într-o clipă de genialitate. Râuri subterane! Mamă dragă, peste tot numai râuri... dar deodată se simţi cuprins de nelinişte: Mamă dragă, dar cum le trecem?

- Asta e, răspunse Victor. Asta-i problema numărul unu! Cum trecem râurile! Despre adâncimea lor harta nu spune nimic, nu suflă niciun cuvânt; să zicem că ar fi de ordinul centimetrilor... Dar uitaţi-vă la lacuri. S-ar putea ca lacurile să fie foarte adânci, şi tare îmi vine să cred asta. Aici va fi cel mai greu. În orice caz, nu ne vom lăsa opriţi de lacuri. Dar cum ne vom descurca?

Lucia lovi de câteva ori, încet, cu pumnul în speteaza băncii:

- Două minute de gândire pentru găsirea celei mai bune soluții, fiindcă sunt mai multe... Gata! Începem!"

(C. Chiriță - **Cireşarii**)

A. (30p)

1. Indică mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: **deodată** şi **nelinişte**. (6p)

2. Rescrie, din textul subliniat, trei pronume diferite şi precizează felul lor. (6p)

3. Menționează cazul substantivelor din enunțul: „lovi .... încet, cu pumnul în speteaza băncii". (6p)

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „invitația **lui Victor** nu-**i** făcea **nicio** plăcere Mariei". (6p)

5. Alcătuieşte două propoziții în care atributul verbal şi complementul circumstanțial de timp să fie exprimate prin verb la modul infinitiv. (6p)

B. (18p)

6. Indică două moduri de expunere utilizate în text. (6p)

7. Precizează care este „problema numărul unu" identificată de către Victor. (6p)

8. Oferă două argumente în sprijinul ideii că textul este o operă epică. (6p)

C. Alcătuieşte **rezumatul** fragmentului **Cireşarii** de C. Chiriță. (12p)

Vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul dat;
- desprinderea ideilor principale ale textului;
- prezentarea esențializată a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor şi timpurilor verbale potrivite; relatarea obiectivă; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă).

Notă: Vei primi 8 puncte pentru conținut şi 4 puncte pentru redactare.

II. (30p)

Povesteşte (prezintă) punctul culminant şi deznodământul unei balade studiate.

Vei avea în vedere:

- prezentarea pe scurt a conflictului şi a personajelor până ce acţiunea atinge punctul culminant;
- povestirea celor două momente ale acţiunii;
- evidenţierea antitezei dintre personaje;
- prezentarea mijloacelor artistice şi a semnificaţiei acestora.

VARIANTA 26

I. (60p) Citeşte cu atenţie următorul text:

„- Chiar domnia ta eşti, jupâne Dămian ?Atunci mai ales eşti binevenit şi te poftesc sub acoperişul nostru. Porunceşte cărăuşilor *să tragă* peste podeţ şi să bage de seamă să nu-l prăvale. Să intre sub şandrama, unde ştii că putem închide porţile ca la cetate şi n-ai nicio grijă, chiar de ai avea aur în boccele.

- N-am aur, dragă jupâneasă Ancuţă, se apără negustorul râzând.

- Ştiu, jupâne Dămian. Trebuie să ai lucru mai scump, de aceea să fii fără grijă. Pe lângă porţi, pe care le cunoşti, avem în popas, la focul acesta, lume bună.[…]

Răzăşul Ioniţă se amestecă, ridicând glasul:

- Apoi dacă-i asemenea om dumnealui, noi cu mare plăcere îi găsim loc între noi şi-l poftim cu dragoste la focul nostru.

- Pentru mine are să fie mare cinste, grăi el, şi vă rog să mă socotiţi ca cel mai umilit rob al domniilor voastre.”

(M. Sadoveanu - **Negustor lipscan)**

A.

1. Identifică o locuţiune verbală, în text, şi găseşte-i un sinonim neologic. (6p)

2. Precizează diateza şi conjugarea verbului **să tragă**. (6p)

3. Transcrie o propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă. (6p)

4. Alcătuieşte o propoziție în care **mai** să aibă altă valoare morfologică decât în textul dat. (6p)
5. Scrie ce funcții sintactice îndeplinesc în text cuvintele subliniate cu o linie: **porunceşte, cărăuşilor, mai scump.** (6p)

B.
6 Numeşte modul principal de expunere din fragment. (6p)
7. Transcrie două formule de adresare folosite de personaje. (6p)
8. Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul citat aparține genului epic /unei opere epice. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să realizezi **rezumatul** textului citat. (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:
- respectarea fidelității față de textul dat (concordanța dintre conținutul textului şi conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea elementelor esențiale / a ideilor principale ale textului;
- prezentarea esențializată, pe pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor şi a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective şi fără citate).(12p)

Notă! Vei primi 8 puncte pentru conținut şi 4 puncte pentru redactare. În vederea acordării punctajului pentru redactare, rezumatul trebuie să se încadreze în limita de spațiu cerută.

II. (30p)

Scrie o compunere de 20 – 25 de rânduri, în care **să descrii** una din ocupațiile tale preferate, argumentând de ce îți place să faci acel lucru şi dacă te-a influențat cineva sau ceva să-l preferi. În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv / personalizat al textului redactat de tine; (4p)

- să respecți convențiile specifice unei descrieri (se admit și elemente de narațiune); (6p)
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text și cerinței formulate; (12p)
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație; (8p)

VARIANTA 27

I. (60p) Citește cu atenție următorul text:

„Dar zilele, săptămânile, lunile trec mereu și războiul nu se mai sfârșește. O biruință mare nu folosește cât o picătură mică de iod pe rana unui ostaș. Și biruințele atrag înfrângeri și înfrângerile alte biruinți, și războiul ține.(...)

Trecuseră doi ani de când David Pop n-a prea cunoscut zile fără trosnituri de tancuri și fără lătrat de mitraliere. Alții doreau pacea, casă și familia, el nu mai dorea nimic. Se încăpățânase în datorie, ca un smintit într-o idee fixă. Alții au găsit răgaz să se repeadă acasă, el n-a avut și nici n-a căutat. Parcă-i era teamă că, de-ar ieși o clipă din făgaș, și-ar pierde deodată toată liniștea, s-ar reîntoarce în sufletul său celălalt David Pop, cel tihnit de odinioară. Și atunci, cine știe ce s-ar alege din năzuințele lui de acum?! ”

(Liviu Rebreanu - **Catastrofa**)

A.

1. Transcrie, din text, o pereche de antonime și construiește câte un enunț cu fiecare dintre acestea, cu alt sens sau același sens. (6p)

2. Alcătuiește două enunțuri în care să apară cuvintele subliniate cu o linie în text, dar cu altă funcție sintactică: **el, nimic, alții.** (6p)

3. Precizează conjugarea, modul și diateza verbului **s-ar alege** din ultimul enunț al textului. (6p)

4. Explică folosirea primelor două virgule din text. (6p)

5. Identifică cel puțin două consecințe fonetice ale folosirii cratimei în structura **n-a avut.** (6p)

B.

6. Transcrie, din text, o enumerație, o comparație și o antiteză. (6p)

7. Comentează structura **zile fără trosnituri de tancuri și fără lătrat de mitraliere.** (6p)

8. Menționează cel puțin două trăsături morale ale personajului David Pop, așa cum reies din text. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să realizezi rezumatul textului citat. (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- respectarea fidelității față de textul dat (concordanța dintre conținutul textului și conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea elementelor esențiale/a ideilor principale ale textului;
- prezentarea esențializată, pe pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).(12p)

II. (30p)

Scrie o compunere de 20 – 25 de rânduri, în care să argumentezi de ce este sau nu este important ca un adolescent să aibă un model, un exemplu din familie, anturaj, școală.

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi un titlu expresiv / personalizat al textului redactat de tine; (4p)
- să respecți convențiile specifice unei narațiuni (se admit și elemente de descriere); (6p)
- să ai un conținut și un stil adecvate tipului de text și cerinței formulate; (12p)
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație; (8p)

VARIANTA 28

I. (60p) Citeşte cu atenţie următorul text:

1. - "Sunt, paşă, neam de beduin,
Şi de la Bab-el-Mandeb vin
Să-l vând pe El-Zorab.

2. Arabii toţi răsar din cort,
Să-mi vadă roibul, când îl port
Şi-l joc în frâu şi-l las în trap!
Mi-e drag ca ochii mei din cap
Şi nu l-aş da nici mort.

3. Dar trei copii de foame-mi mor!
Uscat e cerul gurii lor;
Şi de amar îndelungat,
Nevestei mele i-a secat
Al laptelui izvor!

4. Ai mei pierduţi sunt, paşă, toţi:
O, mântuie-i, de vrei, că poţi!
Dă-mi bani pe cal! Că sunt sărac!
Dă-mi bani! Dacă-l găseşti pe plac,
Dă-mi numai cât socoţi!

5. El poartă calul, dând ocol,
În trap grăbit, în pas domol,
Şi ochii paşei mari s-aprind;
Cărunta-i barbă netezind
Stă mut, de suflet gol.

6. - "O mie de ţechini primeşti?
- "O, paşă, cât de darnic eşti!
Mai mult decât în visul meu!
Să-ţi răsplătească Dumnezeu,
Aşa cum îmi plăteşti!

7. Arabul ia, cu ochii plini
De zâmbet, mia de ţechini -
De-acum, de-acum ei sunt scăpaţi,
De-acum vor fi şi ei bogaţi,
N-or cere la străini!

8. Nu vor trăi sub cort în fum,
Nu-i vor cerşi copiii-n drum,
Nevasta lui se va-ntrema;
Şi vor avea şi ei ce da
Săracilor de-acum! -

9. El strânge banii mai cu foc,
Şi pleacă, beat de mult noroc,
Şi-aleargă dus d-un singur gând,
Deodată însă, tremurând,
Se-ntoarce, stă pe loc.(...)"

(George Coşbuc - **El – Zorab**)

A.

1. Transcrie, din text, din strofa a cincea, două omonime şi alcătuieşte două enunţuri în care acestea să aibă sensuri diferite. (6p)

2. Identifică şi transcrie o propoziţie principală, dezvoltată, negativă. (6p)
3. Analizează sintactic şi morfologic, din strofa a patra, predicatele subliniate. (6p)
4. Pune la celelalte moduri nepersonale verbul ***netezind***; numeşte-le. (6p)
5. Explică folosirea semnului exclamării în strofa a patra. (6p)

B.
6. Transcrie, din text, două inversiuni şi o repetiţie. (6p)
7. Numeşte două moduri de expunere utilizate în text. (6p)
8. Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul citat aparţine genului epic / unei opere epice. (6p)

C. Scrie o compunere de aproximativ 15 rânduri, în care să motivezi faptul că un text studiat de tine la clasă aparţine unei **opere epice / genului epic**. (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- precizarea a trei caracteristici ale genului epic identificate în fragmentul din manual;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei citate;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului;
- exprimarea opiniei despre idei, situaţii, personaje din text. (12p)

II. (30p)
Scrie o compunere de aproximativ 25-30 de rânduri, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la şcoală este un imn. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- precizarea unei caracteristici a speciei literare ***imn;*** (4p)
- exemplificarea acestei caracteristici, pe baza textului ales; (6p)
- sublinierea rolului mijloacelor artistice în exprimarea ideilor poetice; (6p)
- exprimarea unei opinii despre semnificaţiile, mesajul textului; (6p)
- respectarea normelor de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie; (8p)

VARIANTA 29

I. (60p) Citeşte cu atenţie următorul text:

1.„Cobora pe Topolog
Dintre munţi, la vale...
Şi la umbra unui stog
A căzut din cale.

2. În ce vară? În ce an?
Anii trec ca apa...
El era drumeț sărman
Muncitor cu sapa.

3. Oamenii l-au îngropat
Într-un loc aiurea,
Unde drumul către sat
Taie-n lung pădurea.

4. Şi de-atunci, lângă mormânt,
Plopi cu frunză rară
S-au zbătut uşor în vânt,
Zile lungi de *vară*.

5. Soarele spre asfinţit
Şi-a urmat cărarea.
Zi cu zi l-au troienit
Vremea şi uitarea.

6. *Dimineața* ca un fum
Urcă pe coline,
Zvon de glasuri dinspre drum
Până-n preajmă-i vine.

7. Peste vârfuri lunecând
În argint, condurii
Înfioară când şi când
Liniştea **pădurii...**

8. Numai colo-ntr-un frunzar
Galben în lumină,
Stă pe-o creangă de arțar
Pasăre străină.

9. Stă şi-aşteaptă fără glas
Parcă — să măsoare
Cum se mută, ceas cu ceas,
Umbra după soare...

10. Astfel, tot mai neştiut
Spre adânc **îl** fură
Şi-l îngroapă-n sânu-i mut
<u>Veşnica Natură.</u>

11. Vara trece; pe cărări
Frunza-n codru sună.
Trec cernite înserări,
Nopți adânci cu lună.

12. Iar când norii-nvăluiesc
Alba nopţii <u>Doamnă</u>,
Peste groapa lui pornesc
Vânturi lungi de *toamnă*..."

(George Topîrceanu - **Balada morții**)

A.

1. Transcrie, din text, cuvintele care alcătuiesc câmpul lexical al timpului (cel puţin trei). (6p)

2. Alcătuieşte enunţuri în care să ilustrezi alte valori morfologice ale cuvintelor scrise cursiv *dimineaţa, vară, toamnă.* (6p)

3.Precizează funcţia sintactică a cuvintelor scrise îngroşat: **pădurii, urcă, îl.** (6p)

4. Numeşte trei părţi de vorbire diferite din strofa a patra. (6p)

5. Explică ortografia cu majuscule a cuvintelor subliniate în strofele 10 şi 12. (6p)

B.

6. Identifică două inversiuni, două epitete, o comparaţie şi o repetiţie. (6p)

7. Explică titlul poeziei, referindu-te şi la mesajul poetic. (6p)

8. Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul citat aparţine **genului epic** / unei opere epice. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să argumentezi că textul citat este o baladă cultă. (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a două caracteristici a speciei literare **baladă cultă;**
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza textului ales;
- prezentarea pe scurt a subiectului;
- exprimarea unei opinii despre mesajul textului;
- respectarea normelor de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

II. (30p)

Scrie o compunere de 20 – 25 de rânduri, în care să descrii cum ar trebui să fie prietenul ideal şi dacă este important ca oamenii să aibă prieteni. În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi un titlu expresiv / personalizat al textului redactat de tine; (4p)

- să respecţi convenţiile specifice unei naraţiuni (se admit şi elemente de descriere); (6p)
- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text şi cerinţei formulate; (12p)
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie; (8p)

VARIANTA 30

I. (60p) Citeşte cu atenţie următorul text:

„ (...) Libertatea-n faţa lumei a aprins un mândru soare,
Ş-acum neamurile toate către dânsul aţintesc
Ca un cârd de vulturi ageri ce cu-aripi mântuitoare
Se cerc veseli ca să zboare
Către soarele ceresc!

Numai tu, popor române, să zaci vecinic în orbire?
Numai tu să fii nevrednic de-acest timp reformator?
Numai tu să nu iei parte la obşteasca înfrăţire,
La obşteasca fericire,
La obştescul viitor?

Până când să creadă lumea, o! Copii de Românie!
C-orice dor de libertate a perit, s-a stins din voi?
Până când să ne tot plece cruda, oarba tiranie
Şi la caru-i de trufie
Să ne-njuge ea pe noi?

Hai, copii de-acelaşi sânge! Hai cu toţi într-o unire
Libertate-acum sau moarte să cătăm, să dobândim.
Pas, români! Lumea ne vede ... Pentru-a Patriei iubire,
Pentru-a mamei desrobire
Viaţa noastră să jertfim!

Fericit acel ce calcă tirania sub picioare!
Care vede-n a lui ţară libertatea re-nviind,
Fericit, măreţ acela care sub un falnic soare
Pentru patria sa moare,
Nemurire moştenind."

(Vasile Alecsandri - **Deşteptarea României**)

A.

1. Transcrie, din text, două cuvinte scrise greşit. Arată care este forma lor corectă, literară. (6p)

2. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: **a aprins, reformator, de trufie**. (6p)

3. Identifică în text trei pronume / adjective pronominale diferite, numeşte felul lor. (6p)

4. Transcrie o propoziţie enunţiativă, una interogativă şi una exclamativă. (6p)

5. Explică folosirea cratimei în ultima strofă. (6p)

B.

6. Identifică două inversiuni, două epitete, o comparaţie şi o repetiţie. (6p)

7. Explică titlul poeziei, referindu-te şi la mesajul poetic. (6p)

8. Menţionează două trăsături care să justifice faptul că textul citat aparţine genului liric/ unei opere lirice. (6p)

C. Exprimă-ţi opinia, într-o compunere de 10-15 rânduri, în legătură cu mesajul poeziei citate. (12p)

II. (30p)

Scrie o compunere de aproximativ 25-30 de rânduri, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la şcoală este un imn. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea unei caracteristici a speciei literare ***imn;*** (4p)
- exemplificarea acestei caracteristici, pe baza textului ales;(6p)
- sublinierea rolului mijloacelor artistice în exprimarea ideilor poetice; (6p)

- exprimarea unei opinii despre semnificațiile, mesajul textului; (6p)
- respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație. (8p)

VARIANTA 31

I. (60p) Citește cu atenție următorul text:

„Focul pâlpâie în vatră. Mormanul de jeratic dogorește și aruncă un polei cald și rumen pe peretele din față. Tavanul trosnește și zidurile asudează.(…) Bătrânul a ieșit din pătură și-i e cald, și îl ia cu fiori. Picioarele îi tremură. E lihnit. Îi cere inima o ciorbă, ca niciodată în viața lui.

- Ce pui atâtea lemne? Leano, n-auzi? Și tot mi-e frig… Mi-e foame… O să dai foc casei! Ah! Pâinea nu mă mai satură… picioarele nu mă mai țin!

- Oi fi bolnav, răspunse Leana. Să chem pe cineva. Lângă spițărie e un doftor…

- **Să nu calce** nimeni în casa mea! Strigă Hagiul. Cât scrie **doctorul** pe hârtie nu plătești cu viața toată! Sunt sănătos, voinic, mai bine ca oricând!

Dar, voind să umble, căzu pe pat, zicând: O, da, niciodată n-am fost mai bine!"

(B. Șt. Delavrancea - **Hagi – Tudose**)

A.

1. Transcrie, din text, două cuvinte scrise greșit. Arată care este forma lor corectă, literară. (6p)

2. Identifică în text două pronume / adjective pronominale, după care alcătuiește enunțuri cu două pronume / adjective pronominale studiate, precizându-le felul. (6p)

3. Analizează sintactic și morfologic substantivul **doctorul,** verbul **să nu calce** și pronumele **mă**. (6p)

4. Găsește și transcrie un adverb compus, apoi dă un exemplu propriu de adverb compus. (6p)

5. Explică punctele de suspensie din replica nepoatei Hagiului, Leana. (6p)

B.

6. Transcrie, din text, două figuri de stil diferite. (6p)

7. Numeşte două moduri de expunere prezente în text. (6p)

8. Pe baza fragmentului de la partea a III-a, fă o scurtă caracterizare personajului principal, Hagi-Tudose, reliefând trăsătura dominantă a acestuia. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri, în care să realizezi **rezumatul** textului citat. (12p)

În redactarea compunerii, vei avea în vedere următoarele repere:

- respectarea fidelității față de textul dat (concordanța dintre conținutul textului şi conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea elementelor esențiale / a ideilor principale ale textului;
- prezentarea esențializată, pe pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor şi a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective şi fără citate).

II. (30p)

Scrie o compunere de aproximativ 25-30 de rânduri, în care să motivezi că o operă literară dintre cele studiate de tine la şcoală este **baladă cultă.** În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a două caracteristici a speciei literare ***baladă cultă;*** (4p)
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza textului ales; (6p)
- prezentarea pe scurt a subiectului; (6p)
- exprimarea unei opinii despre mesajul textului; (6p)
- respectarea normelor de exprimare, de ortografie şi de punctuație; (8p)

VARIANTA 32

I. (60p) Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Cine trece-n Valea-Scacă
Cu hamgerul fără teacă
Şi cu pieptul dezvelit?
Andrii-Popa cel vestit!

Şapte ani cu voinicie
Şi-a bătut joc de domnie
Şi **tot** prădă ne-ncetat
Andrii-Popa, **hoţ** bărbat!

Căpitane, frăţioare,
Ce se vede despre soare?
Să zăresc vro patru cai!...
N-auzişi tu de-un Mihai?

Piept în piept!... câmpul răsună
Toţi de tot dau împreună,
Toţi la luptă-s încleştaţi,
Toţi în sânge încrustaţi.

„Ura, fraţi!“ caii nechează,
Sus văzduhul scânteiază.
„Ura!“ moartea s-a ivit!
Vulturu-n zbor s-a oprit!

Zi de vară până-în seară
Dau voinicii să se piară
Şi cu fierul ascuţit,
Şi cu pumnul amorţit.

Sângele-n răni gâlgâieşte,
Glasu-n gură se sfârşeşte,
Zece-s morţi! doi încă vii,
Mihai mândrul şi Andrii.

Andrii fuge făr' de-o mână,
Prinde murgul la fântână,
Dă pieptiş, sare pe şa
Şi din gură zice-aşa:

„Zbori, copile sprintenele,
Să mă scapi de chinuri grele,
Că mă jur, de mă-i scăpa,
Ca pe-un frate te-oi căta“.

Murgul sprinten se repede.
În zadar! Mihai mi-l vede!
„Stai, hoţ-popă, dragul meu,
Să-ţi arăt cine sunt eu!“

Şi cum zice, mi-l chiteşte,
Drept în frunte mi-l loveşte!
„Ura!“ Vulturul din nori
Răcni falnic de trei ori.“

(Vasile Alecsandri - **Andrii-Popa**)

I. (30p)

1. Explică, printr-un sinonim neologic, locuţiunea verbală **a-şi bate joc**. Introdu apoi neologismul într-un enunţ. (6p)

2. Stabileşte valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în strofa a II-a. Alcătuieşte alte trei enunţuri în care aceste cuvinte să aibă altă valoare morfologică. (6p)

3. Indică felul părţilor de propoziţie din ultimul vers citat. (6p)

4. Transcrie subiectele gramaticale din prima strofă şi predicatele din cea de-a doua. (6p)

5. Indică funcţia sintactică a cuvântului **despre soare** din strofa a III-a şi construieşte un enunţ în care acest cuvânt să aibă altă funcţie sintactică. (6p)

B. (18p)

6. Indică figura de stil din versul: „Andrii fuge făr' de-o mână". (6p)

7. Indică modul de expunere predominant, oferind două argumente din text. (6p)

8. Delimitează elementele reale de cele fantastice şi exemplifică. (6p)

C. Scrie o compunere de 10-15 rânduri în care să-ţi exprimi opinia în legătură cu mesajul moralizator al versurilor citate. (12p)

În compunere, trebuie:

- să respecţi convenţiile unui astfel de text;
- să formulezi clar opinia;
- să argumentezi opinia formulată prin exemple, explicaţii şi comparaţii;
- să redactezi clar o concluzie care să întărească opinia formulată.

II. (30p)

Alege un personaj dintr-o operă epică studiată în acest semestru şcolar (baladă cultă sau nuvelă). Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să caracterizezi **personajul** ales.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoţită de exemple, a două mijloace / procedee de caracterizare existente în opera epică aleasă;
- numirea a două trăsături ale personajului;
- ilustrarea acestor trăsături prin elemente din text;
- prezentarea relaţiei dintre personajul ales şi un alt personaj al operei.

VARIANTA 33

I. Citeşte textul şi rezolvă cerinţele:

„Toamna în grădină îşi acordă vioara.
Plâng strunele **jalnic**, lung şi prelung
Şi-n goala odaie acorduri ajung...
Şi plâng în odaie şi eu din vioară...
Plâng strunele toate lung şi prelung.

Fereastra e deschisă... vioarele plâng...
O, ninge... şi toate se sting...
Palidă, toamna nervoasă, cântând a murit...
Îmi cade vioara şi cad **ostenit**,
Iar **toamna** poetă, cântând a murit."

(George Bacovia - **Toamna murind**)

A. (30p)

1. Alcătuieşte două enunţuri în care cuvântul **acordă** să aibă alte sensuri decât în text. (6p)

2. Stabileşte valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în text. (6p)

3. Descoperă în prima strofă două atribute adjectivale exprimate prin adjectiv propriu-zis şi, respectiv, adjectiv pronominal. (6p)

4. Scrie primele trei părţi de propoziţie din text. (6p)

5. Transcrie, din text, o propoziţie simplă fără subiect şi una cu subiect. (6p)

B. (18p)
6. Descoperă, în text, o personificare şi un epitet. (6p)
7. Indică o repetiţie şi comentează efectul stilistic realizat prin folosirea sa. (6p)
8. Sesizează două mărci ale prezenţei eului liric, în text. (6p)

C. Alcătuieşte o **compunere descriptivă** de 10-15 rânduri în care să realizezi tabloul vesel al anotimpului preferat. (12p)

În redactarea compunerii, trebuie:
- să formulezi un titlu expresiv / personalizat;
- să respecţi convenţiile specifice unei descrieri;
- să ai un conţinut şi un stil adecvate tipului de text;
- să respecţi normele de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie.

II. (30p)

Alege o **operă epică** studiată în acest semestru şcolar. Scrie o compunere de 20-25 de rânduri în care să motivezi faptul că opera aleasă se încadrează în **genul epic**.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:
- precizarea a două caracteristici ale operei epice;
- exemplificarea acestor caracteristici pe baza operei alese;
- prezentarea subiectului, prin referire la cel puţin două momente ale acestuia;
- prezentarea sumară a unui personaj, punând în evidenţă semnificaţia comportamentului acestuia.

RĂSPUNSURI. BAREME DE CORECTARE

VARIANTA 1. I.A. 1. mângâietor – tandru; **să socotesc** – să calculez; **sârg** – perseverenţă (3x2p);
2. părea – valoare predicativă;
vă rămâne – valoare copulativă;
e – valoare copulativă (3x2p);
3. la opt – numeral cardinal; **un sfert** – numeral fracţionar substantivizat; de **trei ori** – numeral adverbial (3x2p);
4. mă – complement direct; **privi** – predicat verbal; **mângâietor** – complement circumstanţial de mod (3x2p);
5. pentru ea – în text, complement indirect; Florile **pentru ea** sunt crizanteme – atribut pronominal (2x3p);
6. dialogul (6p);
7. personajul narator – **copilul şi tatăl** său (2x3p);
8. Tatăl a întrebat dacă merge învăţatul. Copilul a răspuns că merge foarte greu şi că se luptă pentru ea de la ora patru. A adăugat că e foarte obosit. (6p);
C. Conţinut (8p) – model:

– Tată, m-am hotărât! Voi lăsa învăţatul matematicii pentru la vară! Atunci voi avea timp, voi fi liber să învăţ zilnic!

Băiatul şovăi, descurajat de tăcerea tatălui…

– Ce spui, eşti de acord?

– Şi cum o să-i explici asta mamei? Ştii ce mult suferă pentru orice eşec, pentru orice neîmplinire!

– Nu e vorba de niciun eşec! Voi învăţa toată vara şi voi obţine o notă bună! Ţi-am spus că vreau să-l uimesc pe Panciu!

– Toţi colegii tăi vor obţine media! Doar tu vei rămâne corigent! De ce să nu stai la vară să citeşti ce-ţi place ţie. Te-aşteaptă atâtea cărţi în bibliotecă!

Am rămas pe gânduri: avea dreptate şi tata. Cât despre mama, ce să spun, n-aş vrea s-o supăr pentru nimic în lume!

Convenţii specifice dialogului: linia de dialog, substantive în vocativ, verbe la imperativ, verbele spunerii (a spune, a răspunde, a zice etc.), interjecţii.
Redactare (4p): corectitudinea exprimării (2p); ortografia şi punctuaţia (2p).
II. Conţinut (22p) Formularea unui titlu expresiv/ personalizat, în acord cu tema/ cu subiectul (4p); respectarea convenţiilor unei naraţiuni: folosirea naraţiunii ca mod principal de expunere, narator, personaje, acţiune prezentată gradat, pe momentele subiectului (6p); prezentarea unui conţinut şi a unui stil adecvate tipului de text şi cerinţei formulate (12p).
Redactare (8p): coerenţa textului (3p); ortografia şi punctuaţia (3p); aşezarea corectă a tatălui în pagină, lizibilitatea (2p).

VARIANTA 2. I. A. 1. deasupra – conversiune (prepoziţie din adverb, **fetiţă** – derivare; **înspre** – compunere prin sudare) (3x2p);
2. iar – în text, conjuncţie coordonatoare; A lipsit **iar**. – adverb (omonime morfologice). A tras **transperantele** pe geam. (jaluzele, storuri) (omonime lexicale) (2x3p);
3. negru – adjectiv/ atribut adjectival; **ei** – pronume personal/ atribut pronominal; **de diamant** – substantiv comun/ atribut substantival prepoziţional (3x2p);
4. se (opri) – pronume reflexiv fără funcţie sintactică; **îşi** (netezi rochiţa) – pronume reflexiv/ atribut pronominal (2x3p);
5. era (doar) o fetiţă – PN; **era** – PV (2x3p);
B. 6. „şuviţe de diamant" – epitet metaforic; „ca o orgă" – comparaţie (2x3p);
7. versurile poeziei sunt libere, fără rimă şi cu măsură inegală (2x3p);
8. Sintagma supusă interpretării conţine un superlativ al adverbului jos care sugerează apropierea.
C. Conţinut (8p): formularea clară a opiniei, prin raportare la ideile textului/ la cerinţa dată (2p); motivarea prin exemplificări/ explicaţii clare în directă relaţie cu opinia exprimată – adecvată contextului (2p); organizarea ideilor în scris (stil adecvat, claritatea şi coerenţa ideilor, echilibru între componente: opinie – motivare, dispunerea paragrafelor (2p); utilizarea mijloacelor lingvistice necesare motivării (verbe de opinie, organizatori/ conectori textuali care desemnează raporturi de analogie, de asemănare, de alternanţă, de opoziţie, de cauzalitate etc) (2p); **redactare** (8p) vezi **varianta 1.** Pentru model, consultă răspunsul de la **varianta 20.**
II. conţinut (22p): **redactare** (8p) vezi varianta 1.

VARIANTA 3

A. 1. Vin mâine pe la tine (trec); Îi **vine** bine rochia (se potriveşte); Trenul **vine** la ora 10 (soseşte) (3x2p);
2. în text, **crescută** – adjectiv provenit din participiu; **vostru** – adjectiv pronominal posesiv; **în faţă** – locuţiune adverbială; alte valori morfologice: Fata a fost **crescută** de părinţi (verb la paticipiu); **Al vostru** sigur e mai bun. E un stilou de firmă (pronume posesiv); **În faţa** casei este un plop (locuţiune prepoziţională) (6x1p);
3. ca eroi – complement circumstanţial de mod; **de... legende** – atribut substantival prepoziţional; **mari** – atribut adjectival (3x2p);
4. vă – complement direct; **voi** – fără funcţie sintactică (vocativ); **ce** – subiect (3x2p);
5. în text, **de viaţă** – complement indirect; **lumei** – complement indirect; Dragostea **de viaţă** i se citea în ochi (atribut substantival prepoziţional); Gura **lumii** este slobodă (atribut substantival genitival) (2x3p);
B. 6. epitet: **inima crescută**; metaforă: **stejar**; comparaţie: **ca eroi** (3x2p);

7. Sentimentul dominant este de mândrie națională, putând fi lesne sesizat freamătul sufletesc al eului liric în fața măreției strămoșilor: „din stejar, stejar răsare". (6p)
8. Fragmentul dat se încadrează în genul liric, fiind ca specie literară odă. Eul liric își transmite în mod direct sentimentele de mândrie națională, într-un limbaj figurat (vezi exercițiile 6 și 7) (2x3p);
II. Conținut (22p): concordanța între conținutul textului și povestirea realizată (4p); respectarea convențiilor specifice povestirii – folosirea unor timpuri verbale adecvate (perfect compus sau prezentul narativ), folosirea unor citate, referințe la ce se narează și la cum se narează (prezența naratorului și evidențierea specificuluirelației autor – narator - personaj) etc. (6p); prezentarea subiectului operei alese, evidențiind cele cinci momente narative (expoziție, intrigă, desfășurarea acțiunii, punctul culminant, deznodământ)(12p) **Redactare** (8p) vezi **varianta 1.**
VARIANTA 4. I.A.1. tălpi, palme, mâini (3x2p);
2. lui – pronume personal; **niciun** – adjectiv pronominal negativ; ce – pronume relativ (3x2p);
3. în text, **am ajuns** – verb predicativ; **ne-am născut** – verb predicativ; pot avea valoare copulativă: Tatăl meu **a ajuns** redactor șef la ziar. Victoria **s-a născut** artistă.
4. era al său – predicat nominal; **de rodnicia** – complement de agent; **rănilor** – atribut substantival genitival (3x2p);
5. în text, **de pe cruce** – atribut substantival prepozițional; Iisus a fost cobotât **de pe cruce** – complement circumstanțial de loc (2x3p);
B. 6. culegem, Nu L-am răbdat, să dăm, ne-am născut – forme verbale și pronominale de persoana a II-a (3x2p);
7. Versurile citate transmit regretul, remușcările eului liric luând forma unei confesiuni dureroase (6p);
8. Sintagma supusă interpretării duce cu gândul la durerea trupească pe care Iisus a trăit-o în vremea răstignirii (6p);
C. vezi varianta 2;
II. vezi varianta 1.
VARIANTA 5. I. A. 1. l-au făcut de rușine – l-au compromis; **își pusese toată nadejdea** – sperase, nădăjduise (2x3p);
2. i – pronume personal; **unul** – pronume nehotărât (2x3p);
3. era mezinul – indicativ, timp imperfect; **a fost un băiat** – indicativ, timp perfect compus (2x3p);
4. durerea și iubirea – subiect multiplu; **ei** – atribut pronominal; **mută** – atribut adjectival (3x2p);
5. Pe șapte i-a ascultat la lecția de zi. **Pentru șapte** a pregătit teste. Pe ceilalți elevi, profesorul i-a pus să conspecteze. (2x3p);

B. 6. narațiunea, dialogul, descrirea (3x2p);
7. mută – epitet; **înmuiară** – metaforă (2x3p);
8. Caracterizare indirectă, prin fapte, comportament („I-au plăcut de mic copil poveștile ostășești"); caracterizare directă, de către narator („Și a fost un băiat bun totdeauna") (2x3p);
C. Conținut (8p): concordanța dintre cinținutul textului dat și rezumatul realizat (2p); desprinderea adecvată a elementelor esențiale /a ideilor principale (2p); prezentarea esențială, pe baza ideilor principale, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele (2p); respectarea unor convenții specifice rezumatului (relatarea la personaa a III-a, utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite, trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, relatarea obiectivă) (2p);
Redactare (4p) vezi **varianta 1;**
C. Conținut (22p): trăsăturile genului liric: eul liric, limbaj figurat, sentimente transmise în mod direct; ilustrarea acestor elemente cu exemple din text, citate comentate; evidențierea și comentarea detaliată a cel puțin două elemente de expresivitate artistică; ilustrarea mărcilor prezenței eului liric în text; exprimarea unei opinii în legătură cu mesajul transmis; **Redactare** (8p) vezi **varianta 1.**
VARIANTA 6. A. 1. înțepenite = încleștate; **să zâmbească** = să surâdă; 3p+3p=6p;
2. a se face de rușine; a face dreptate; a face cu ochiul etc. (2x3p);
3. îi, îl, mi, eu etc. – pronume personal; **își, se** etc. – pronume reflexiv; **ce, cine** – pronume relativ (2x3p);
4. înțepenite – atribut adjectival; **grav** – nume predicativ (2x3p);
5. Mintea îi fu străbătută de un gând **repede** (adjectiv). A fost cheamtă **aceeași**, deși precizase opțiunea lui. (pronume demonstrativ de identitate) (2x3p);
B. 6. Textul aparține genului epic, întrucât sunt prezente personaje (sublocotenentul Petrescu, căpitanul, soldații); ca moduri de expunere avem narațiunea și dialogul. (2x3p);
7. „arăta totuși bine, privirea îi străluci etc." (6p);
8. Sublocotenentul fusese rănit, iar căpitanul era nemulțumit că atacul putea să izbucnească din clipă în clipă, fiind nevoit să plece fără omul său de încredere. (6p);
C. Conținut (22p) model:

O amintire dragă

Îmi amintesc cu drag vara ce a trecut. Am trăit cele mai frumoase clipe, când părinții mei mi-au făcut cadou un bilet la concertul de la Iași susținut de trupa mea de suflet.

Cu o zi înainte de a împlini treisprezece ani, îmi sunam prietenii pentru a-i invita la petrecere. Nici prin cap nu-mi trecea că ziua mea de naștere o voi petrece la concert. Fluturași îmi treceau prin stomac, gândindu-mă cu

emoție la ziua de mâine. Eram totuși intrigată de faptul că mama nu pregătea nimic. Nici tortul nu era în frigider așa cum se obișnuia în fiecare an. N-am spus nimic. Seara, curiozitatea mea se transformase în supărare. Mama și tata erau la bucătărie când i-am auzit strigându-mi numele. Amândoi, foarte serioși, mi-au spus că mâine trebuie să ajung de urgență la Iași. Nu mi-au explicat motivul. Nici nu au răspuns la întrebările mele. Știau că era ziua mea, cum puteau să mă trimită?

Toată noaptea n-am închis un ochi. M-am întors când pe-o parte, când pe alta. Abia spre dimineață am ațipit un pic. Eram morocănoasă în dimineața zilei mele de naștere. Tocmai acum și-au găsit părinții mei să mă supere!

Mama se uita la mine, eu la ea, dar nu scoteam niciun cuvânt. Înainte de plecare, s-au hotărât să-mi divulge secretul. Mă duceau la un concertul trupei mele. În momentul acela, toate supărările se transformaseră în clipe de fericire. Simțeam că pluteam, o îmbrățișam când pe mama, când pe sora mea. Tata era jos și pregătea mașina.

Tot drumul mă foisem. Am ajuns cu jumătate de oră înainte de începerea concertului. Am fost în culmea fericirii două ore. Am cântat cele mai frumoase versuri, am fredonat refrenele, am dansat alături de ceilalți. Ce seară! „Mama și tata au fost cei mai tari“, gândeam pe drumul de întoarcere.

Și acum zâmbesc „cum au reușit ei s-ascundă aurpriza?“ Le mulțumesc de fiecare dată când am ocazia.

Redactare (4p) vezi **varianta 1**;

II. Conținut (22p) - precizarea a patru procedee modalități de caracterizare: prezentare clară și nuanțată, cu exemplificări, a celor patru procedee (4p);

- numirea a patru trăsături ale personajulu principal și ilustrarea acestor trăsături prin referire la minimum două întâmplări. (6p);

- unitatea compoziției (introducere, cuprins, încheiere) (3x1p); coerența textului (claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxa adecvată) (3x1p); registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii tip caracterizare (3x2p);

Redactare (8p) - ortografia, punctuația și așezarea corectă în pagină, lizibilitatea (2x4p);

VARIANTA 7. I.A. 1. omonime: **mai**, **fel**, **mie**; Luna **mai** se apropie cu pași de flori. Am comandat un singur **fel** de mâncare. O **mie** de lei este suficientă. (2x3p);

2. S-a așezat pe banca din parc. A așezat lucrurile în dulapul de sus. Cei doi s-au așezat la casa lor. (2x3p);

3. mie – pronume personal; **acel** – adjectiv pronominal demonstrativ; *baltag* – substantiv comun simplu (3x2p);

4. A fost **cel mai frumos** gest din partea ta. (6p);

5. femeii – D, complement indirect; **baltagul** – Ac., complement direct (2x3p);

B. 6. „soarele era în asfințit“ (6p);

7. moduri de expunere: dialogul și narațiunea (2x3p);

8. Sintagma sugerează dorinţa femeii ca cei de la masă să se simtă bine, adică să mănânce şi să bea cât doresc. Structura lor uzuală, folosindu-se destul de des pentru a demonstra ospitalitatea gazdelor, îi invită pe cei adunaţi să servească. (6p);

C. vezi **varianta 5.** Model:

După înmormântare, Vitoria îi invită pe toţi la praznic. Vitoria este intrigată că domnul Calistrat nu serveşte şi-l îmbie la masă. Acesta îi mulţumeşte şi-i spune că se grăbeşte pentru că sunt departe de casă. Femeia observă baltagul. Îl întreabă dacă este al lui, insistând să mai servească un pahar şi să-i arate şi fiului ei baltagul. Bogza îi dă baltagul Vitoriei, având reţinere faţă de acest gest.

II. (30p)

Fără prieteni nu există viaţă

Repet acest lucru de fiecare dată când îmi amintesc de incidentul dramatic de săptămâna trecută. Mă întorceam de la bunicii mei. Pornisem destul de târziu şi noaptea se aşezase destul de repede. Era o noapte fără stele. Tata conducea cu atenţie, pentru că şoseaua era udă din cauza ploii care începuse.

Mergeam de mai bine de o oră când o lumină puternică apăru din faţă. Se apropia foarte repede. Tata a încercat să evite maşina ce venea. Într-o fracţiune de secundă s-a întâmplat totul. Maşina noastră se răsturnase. Nu ştiam ce să fac. Am auzit telefonul din buzunarul meu. Cu greu am vorbit cu Silviu. A înţeles că se întâmplase ceva grav. Atunci mi-a spus că totul se va rezolva. A sunat la salvare, iar timp de minute bune a vorbit cu mine la telefon ca să nu leşin. Tata se lovise destul de tare, iar eu nu-mi simţeam mâna.

Am fost duşi la spital. O săptămână întreagă familia, dar şi Silviu ne-au vizitat. Îi mulţumeam prietenului meu pentru acel telefon salvator. Atunci mi-am dat seama că prietenia adevărată îţi salvează viaţa. Un prieten simte când se întâmplă ceva rău celuilalt. Silviu este prietenul meu! Zi de zi spun că pe un prieten trebuie să-l păstrezi cu sfinţenie. I-am rămas dator pentru gestul salvator.

VARIANTA 8 I. A. 1. Dragostea pentru muzică l-a determinat să studieze pianul. Simţea o **ură** oarbă în sufletul înşelat. (2x3p); **2. iubire** - derivare cu sufix; **toate** - schimbarea valorii gramaticale; (2x3p); **3. de** - prepoziţie simplă; **ce** - pronume relativ; **tale** - adjectiv pronominal posesiv. (3x2p); **4. numele** - subiect; **tău** - atribut adjectival; **libertate** - fără funcţie sintactică (2x3p); **5.** Părea **neprihănit**, uitându-se la ochii lui timizi. (nume predicativ); **De neprihănit** ce era, toată lumea îl privea cu milă. (complement circumstanţial de cauză) (2x3p);

B. 6. „e calea de spini şi eter", „e dreptul de a fi / al luminii" etc. (6p); **7.** „un ocean de sânge degradat industrial" - metaforă (6p); **8.** Mesajul poetic

devine unul simbolic fiindcă libertatea e un concept larg. Definiţiile oferite de poet sunt metafore ale ideilor presupuse a fi „libertatea". Repetiţia „numele tău" devine ostentativ centrul discursului liric. Sunt idei poetice ce cuprind realităţi existente. (6p);
C. Conţinut (8p): precizarea a patru caracteristici ale speciei / genului (posibil răspuns: se adresează unor personalităţi, fie unor idei abstracte; procedee retorice; caracter moralizator etc.); exemplificarea acestor caracteristici pe baza poeziei alese. **Redactare** (4p): coerenţa textului, stilul şi vocabularul, ortografie şi punctuaţie;
II.

Peisaj montan

Sunt impresionat de minunăţia ce mă înconjoară. Respir aer şi frumuseţe. Munţii mă înconjoară protector, cerul mă veghează, iar foşnetul pădurii mă mângâie. Privesc pierdut şi nu-mi găsesc cuvintele. Simt că acest paradis nu poate fi descris. Dumnezeu a aruncat culoare din plin. Pădurea pare arămie sub atingerea firavă a ultimelor raze de soare. În depărtare aud continuu un izvor ce încearcă să-şi facă drum printre pietrele desprinse din munte. Nişte false poteci se îndreaptă cotind, undeva sus spre culmea munţilor.

Mă învârt de două ori şi respir puternic aer de munte curat, că-ţi furnică nasul. Piciorul calcă ezitant pe muşchiul încă puternic, semn că toamna la munte mai are de îndurat rezistenţa refuzului copacilor.

Ating cu mâna o ramură plecată în faţa mea. E umedă şi grea. O duc la nas, iar mirosul de răşină mi-aduce aminte de iernile la bunici, când focul mistuia lemnele puse în sobă. Scutur ramura; picături transparente cad greoi pe pământ.

Culmile se înroşesc, semn că soarele se grăbeşte să plece. Îmi închei haina, simţind răcoarea ca nişte lame ce mă înţeapă peste tot. Mă îndrept spre poteca ce-mi este cunoscută. Mă va conduce la drumul forestier ce înconjoară satul. Calc peste resturi de lemne, alunec, dar îmi păstrez echilibrul fiindcă trebuie să ajung mai repede. Se dă o luptă între lumină şi întuneric; victoria e de partea tenebrelor.

Mai privesc o dată ce las în urmă şi grăbesc pasul spre casă.

VARIANTA 9. I. A.1. antonime **mare-mică.** (6p); **2.** Conduce firma cu **o mână de fier.**; A fost considerat mult timp **mâna dreaptă** a şefului. E **mână-n mână** cu şeful bandei. etc; (3x2p); **3. Ghiţă** - substantiv propriu, **luă** - verb predicativ, **pe** - prepoziţie simplă, **unul** - pronume nehotărât, **dintre** - prepoziţie, **copii** - substantiv comun; (1x6p); **4.** Ştiu că **a ta** va fi cea mai bună. (subiect - pronume posesiv); Era de o statură **prea mică** pentru baschet. (atribut adjectival). (2x3p); **5. Nu spune** - predicat verbal; **mi-** complement indirect; **nimic** - complement direct. (3x2p);

B. 6. „să nu te mâhneşti“, „un tată om cinstit“, „ne mustrăm pentru gândurile rele ce ne vom fi făcut pentru tine“ (3x2p); **7.** prezenţa personajelor (Ghiţă, Ana, bătrâna); acţiunea se desfăşoară pe momentele subiectului; naraţiunea şi dialogul; (3x2p); **8.** Cinstea omului nu stă decât în faptele sale. Ceilalţi te cântăresc, iar balanţa poate fi uneori injustă. E un pas mic până la vorbele răutăcioase ce judecă aspru. Dreptatea nu apare destul de uşor, iar cel neîndreptăţit duce o luptă dură (6p);

C. Fragmentul aparţine nuvelei **„Moara cu noroc“** a lui Ioan Slavici. În centrul acţiunii se află Ghiţă, care suferă foarte mult pentru greşelile sale. Familia încearcă să-l ajute, dar el nu-şi poate ierta comportarea. Se uită la copiii săi şi-şi dă seama că cinstea lui nu mai valorează nimic. Dialogul surprinde caracterizarea personajului central, caracterizare directă („nu te mâhni, dragul meu ... văd c-a fost mare nenorocirea prin care ai trecut“.) Personajul masculin ştie că cinstea o dată pierdută, cu greu se răscumpără. Afirmaţia soţiei („noi şi toţi oamenii buni care te cunosc te ştim cine eşti“) pare să nu-l liniştească. Prezenţa personajelor presupune existenţa acţiunii şi a unui timp narativ. Dialogul nu are simplul rol de caracterizare, ci şi de dinamizare a acţiunii etc.

II. vezi **varianta 8;**

VARIANTA 10. I. A.1. Mama i-a cerut **să toace** carnea. **M-a tocat** toată ziua cu rugăminţile ei. **Toacă** frunzele la câini în fiecare zi. (3x2p); **2. masă** – omonim: Am stabilit **masa** obiectului cu ajutorul formulei. **masă** – polisemantic: Am luat **masa.** Mama pregăteşte **masa.** Stăm la **masă.** (3x2p); **3. nicio** - adjectiv pronominal negativ; **acum** - adverb de timp; **unui** - articol nehotărât; (3x2p); **4. albastru** - nume predicativ; **mai larg** – complement circumstanţial de mod; (2x3p); **5.** Mi-am spus **iar** că nu eşti cinstit. (adverb); Aş merge **de** mă vei chema. (conjuncţie subordonatoare) (2x3p);

B. 6. „pipărată a naibii“ (6p); **7.** „merg să mănânce pe ţărm“ (6p); **8.** prezenţa personajelor, a naraţiunii şi a acţiunii pe momentele subiectului (3x2p);

C. Căpitanul vaporului le propune marinarilor să coboare pe ţărm, pentru a mânca. Toţi merg spre o tavernă cu specialităţi, apoi se îndreaptă spre locul de întâlnire unde rămân până spre seară sub supravegherea lui Negrilă. Când s-au trezit, soarele era spre asfinţit. Totul în jur era schimbat. Părea o lume desprinsă din basm. Au fost cuprinşi de mirosul mirtului ce le gâdilă profund nările. (12p);

II. vezi **varianta 33**

VARIANTA 11. I. A.1. valuri, marea, stele etc. (3x2p); **2.** Privea cu un **ochi** critic întreaga poveste. Vânătorul puse puşca şi **ochi** mistreţul. (2x3p); **3. nemurire** - substantiv comun simplu; **prin** - prepoziţie simplă; **tainicul** - adjectiv; (3x2p); **4. tăi** - atribut adjectival, Ac.; **lor** - atribut pronominal, G.; **ţie** - complement indirect, D.; (3x2p); **5.** Simt şi vorbesc **româneşte** (adverb de mod) (6p);

B. 6. rima este încrucişată; (6p); **7.** invocaţie retorică; epitet. (6p); **8.** „ce dai lumii viaţă" sugerează naşterea atât fizică cât şi spirituală a oamenilor. (6p); **C.** Adjectivul „religios" din titlu anunţă o poezie dedicată lui Dumnezeu. Prezenţa invocaţiilor sugerează sentimentul de adoraţie către puterea divină. Fiecare strofă are acelaşi vers final, repetat ca un laitmotiv, accentuând ideea de credinţă, în timp ce substantivul **glorie** sugerează că discursul liric este un imn de slavă, de gratitudine pentru creaţia divină. Ostentativ, se repetă pronumele **tu** care face trimitere la existenţa divinităţii în toţi şi în toate. Metaforic sunt folosite substantivele „sămânţă" şi „stejar" conturând evoluţia pământului şi a omenirii. Inversiunea „măreţ avânt" trimite la binecuvântarea dată de Dumnezeu în momentele idealului patriotic. Este una dintre motivaţiile pentru care în inimile oamenilor există preţuirea pentru Dumnezeu, un sentiment exprimat prin construcţia metaforică „sacre, vii altare". Aşezarea lui Ştefan cel Mare la dreapta Tatălui nu face decât să învie sentimente patriotice, îndemnuri de preţuire a trecutului şi de păstrare a tot ce înseamnă „românime": „Etern, Atotputernic, o! Creator sublime, / Tu, care ţii la dreapta pe Ştefan, erou sfânt, / Fă-n lume să străluce iubita-i românime...".

II. vezi varianta 1

VARIANTA 12. I. A.1. triplă, maiestate, splendoare etc. (3x2p); **2. Cel** mai bine ar fi să spui adevărul. L-am întrebat **ce-l** interesează din cartea citită. (2x3p); **3.** Cratima, semn de ortografie, marchează rostirea într-o silabă a pronumelui personal **i-** şi a verbului auxiliar **au**; elidarea unei vocale pentru evitarea hiatului şi uşurinţa pronunţării; în versuri, folosirea cratimei e dictată de respectarea măsurii, a rimei. (6p); **4. iată** - interjecţie predicativă, predicat verbal; **-n sine** - pronume reflexiv, complement indirect; **d-acei** - pronume demonstrativ de depărtare, nume predicativ. (3x2p); **5.** Generaţii întregi aduc prinosul lor de recunoştinţă lui Ştefan cel Mare. (6p);

B.6. portret (prezentarea trăsăturilor fizice şi morale ale unei persoane). (6p); **7.** „Căci dragostea moşiei, ca sfântă primăvară, / În sânu-i înfloreşte şi îl întinereşte" - epitet, personificare; „ca muntele Ceahlăul prin munţii din Carpaţi" - comparaţie. (3x2p); **8. argintul** - simbol al eternităţii; **aurul** - al valorii celui viu. (2x3p);

C. Conţinut (8p), **Redactare** (4p) vezi **varianta 1;**

II. Conţinut (22p), **Redactare** (8p): evidenţierea a două trăsături de caracter (2p); ilustrarea lor cu elemente / citate din text (2p); indicarea a cel puţin două mijloace de caracterizare (2p) şi exemplificare cu elemente din text (2p); vezi **varianta 5;**

VARIANTA 13. I. A. 1. ad-mi-nis-tra-ţi-uni; im-pie-ga-tul; o-blo-nul. (3x2p); **2.** Proprietarul deţine documentul **oficial**. În **oficiosul** guvernului a apărut un articol denigrator la adresa unui personaj important din societate. (2x3p); **3. e** - verb predicativ, predicat verbal; **un domn** - substantiv,

articulat cu articol nehotărât, subiect; **care** - pronume relativ, subiect (în propoziția: „care așteaptă") (3x2p); **4. dimineața** - adverb; **Dimineața** era senină și răcoroasă. - substantiv; **noaptea** - substantiv; **noaptea** - adverb: **Noaptea**, toată lumea se odihnește. (2x3p); **5.** numeral colectiv : **amândoi**; numeral multiplicativ: **îndoit**; numeral adverbial: **de două ori**. (3x2p);
B.6. indicii de spațiu: „în biuroul unei registraturi generale a unei mari administrațiuni"; **indicii temporali**: „în toiul verii, ... la 7 dimineața";
7. „Dă din umeri, se șterge de sudoare și își urmează gândirile intime";
8. Expozițiunea;
C. vezi **varianta 5**
II. vezi **varianta 1**
VARIANTA 14 I. A. 1. surioara - derivare cu sufix diminutival; **fiecare** - compunere prin unire; **meu** - conversiune (3x2p); **2.** Vițelul a rupt **lanțul**. Mama a croșetat **lanț** pentru macrame. De ziua ei, mama a primit un **lanț** de aur. (3x2p); **3. mi** - pronume personal; **toți** - pronume nehotărât; **se** - pronume reflexiv; **mi** - complement indirect; **toți** - subiect; **se** (pare) - intră în alcătuirea verbului reflexiv impersonal, cu funcția de predicat. (3x2p); **4. întâia** - numeral ordinal cu valoare adjectivală, atribut adjectival; **a doua** - numeral ordinal cu valoare substantivală, subiect; **întâi** - numeral ordinal cu valoare adverbială, complement circumstanțial de timp. (3x2p); **5.** „Sosiră toți" - propoziție simplă, enunțiativă, propriu-zisă, afirmativă, principală, independentă. (6p);
B. 6. alegorie (6p); **7.** Ca în lumea oamenilor, trădarea vine din partea celor apropiați, prieteni, chiar rude. (6p); **8.** Substantivele comune devin substantive proprii, pentru a da nume personajelor fabulei. (6p);
C. vezi **varianta 12**;
II. Conținut (22p); **Redactare** (8p); vezi **varianta 1.**
VARIANTA 15 I. A. 1. Mama are **ochi** albaștri. Copilul privea prin **ochiul** geamului, așteptându-și părinții. Pescarul hrănea peștii printr-un **ochi** de apă. (3x2p); **2.** Găleata e plină **ochi**. Mi-am prăjit un **ochi**. (2x3p); **3. de-a lungul** - locuțiune adverbială, complement circumstanțial de loc; **asupra** - prepoziție, cu cazul genitiv, formează împreună cu substantivul **Leanii**, în cazul genitiv, complement indirect. (2x3p); **4. petec de petec** (trențăroasă) - locuțiune adjectivală, atribut adjectival. (2x3p); **5.** Punctele de suspensie, semne de punctuație, marchează întreruperea șirului vorbirii; aici: din cauza efortului făcut, cu ultimile puteri, pentru a-și apara avuția. (6p);
B. 6. a) Moartea lui Hagi Tudose; b) Înmormântarea, cu mare alai și bogăție, a avarului. (2x3p); **7.** Punctul culminant și deznodământul. (2x3p); **8.** „- Nu te uita ... închide ochii ... ochii fură ... închide ochii". (6p)
C. Conținut (8p); **Redactare** (4p). Vezi **varianta 1, varianta 5.**
II. Conținut (22p); **Redactare** (8p) vezi **varianta 1, varianta 21.**

VARIANTA 16. I. A. 1. plafon - tavan; **vizitiu** - căruțaş; **a consimți** - a aproba, a fi de acord. (3x2p); **2. începu** - verb, modul indicativ; **să colinde** - modul conjunctiv; **ai vrea** - modul condițional optativ. (3x2p); **3. ai** (vrea) - verb auxiliar; (ce) **ai** - verb predicativ. (2x3p); **4.** „-Eu știu foarte bine" - propoziție enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată, principală, exclamativă; „-Și-ți place?" - propoziție interogativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată, principală; „-Nu" - propoziție enunțiativă propriu-zisă, cu predicatul subânțeles, negativă, simplă, principală; „Sigur" - propoziție enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă, principală; „-Vrei?" - propoziție interogativă propriu-zisă, afirmativă, simplă, principală; „să-ți arăt" - propoziție interogativă, propriu-zisă, dezvoltată, afirmativă, subordonată; „-Nu" - propoziție enunțiativă propriu-zisă, simplă, negativă, principală. (6x1p); **5.** a) **ai cărui**; b) **a căror**; c) **al cărei**. (3x2p);
B. 6. Olguța, Monica, Dănuț (indirect). (3x2p); **7.** „... m-aş plimba pe plafon, cu capul în jos" (6p); **8.** Dialogul, ca mod de expunere, are rolul de a prezenta mai concis gândurile, ideile unui personaj; accelerează, dinamizează, tensionează acțiunea; este un mijloc important de caracterizare a personajelor. (6p);
C. Conținut (8p) vezi **varianta 12 Redactare** (4p) **vezi varianta 1**;
II. Conținut (22p); **Redactare** (8p).
VARIANTA 17 I. A. 1. Bojdeuca bătrânului era foarte mică. Ea era **împrejmuită** cu un gard de nuiele. Sunt mulți oameni bătrâni a căror pensie abia le **asigură existența**. (3x2p); **2. cu dânsa** - pronume personal, complement indirect; **noroc** - adverb predicativ, predicat verbal; **de luni** - adverb de timp, complement circumstanțial de timp. (3x2p); **3.** Sora mea se numește **Irinuca**. (nume predicativ); Eleva **Irinuca** să iasă la tablă. (apoziție). (2x3p); **4. Sâmbăta** este zi liberă pentru salariați și pentru elevi. (substantiv); În depărtare, **deasupra** munților se putea zări un elicopter. (prepoziție, cere cazul genitiv). (2x3p); **5.** „că de luni dimineață ... n-o mai vedeai" - propoziție enunțiativă propriu-zisă, dezvoltată, negativă, subordonată. (6p);
B. 6. descrierea și narațiunea. (2x3p); **7.** „doi oameni cu doi boi ... abia își puteau scoate mămăliga" (6p); **8.** Atitudinea scriitorului este ironic-amară (umor negru) (6p);
C. Conținut (8p); **Redactare** (4p). Vezi varianta 1
II. Conținut (22p) vezi varianta 5; **Redactare** (8p) vezi varianta 1
VARIANTA 18 I. A. 1. lăsate - conversiune (adjectiv provenit din verb la participiu); **primăvara** - compunere prin unire (contopire); **toporaș** - derivare cu sufixul **aș**. (3x2p); **2. dar** - conjuncție; **dar** - substantiv (cadou); **3.** „paharu-i un sicriu", „**erau** așa de-albaștri": **a fi** - verb copulativ; „**era** să-i rup": **a fi** - verb cu valoare impersonală. (2x3p); **4.** Paharul e **gol**. Câmpul era **gol** (pustiu). Nimic nu-i putea umple **golul** sufletesc (suferința). (3x2p); **5. am**

dat - predicat verbal; **erau aşa de-albaştri, delicaţi** - predicat nominal, cu nume predicativ multiplu. (2x3p);
B. 6. epitet: „oboseală fericită"; comparaţie: „ca nişte furnituri de cer lăsate-n dar"; metaforă: „paharu-i un sicriu". (3x2p); **7.** „M-am aplecat, cu inima bătând", „în schimb aveam în suflet toporaşi". (2x3p); **8.** Primul impuls, determinat de sensibilitatea la frumuseţea toporaşilor, a fost să şi-i însuşească, dar şi-a înfrânat tentaţia egoistă, trăind, în final, satisfacţia de a-i fi lăsat în viaţă, spre bucuria eului liric şi a admiratorilor. (6p);
C. Conţinut (8p) vezi **varianta 33**; **Redactare** (4p) vezi **varianta 1**
II. vezi **varianta 6 sau 20**
VARIANTA 19 I. A. 1. diftongi: vremea, gugoaşele, erau, mai; **hiat**: fanarioţi, căutate. (6x1p); **2. fanarioţi, vornic, meterhanea**. Arhaismele redau culoarea locală a epocii feudale (aici) (3x2p); **3.** Boierul nu ştia ce mijloace să întrebuinţeze **pentru a se face vornic**. (6p); **4.** Cratima, semn de ortografie, marchează rostirea într-o silabă a două pronume: **ni** , **-l** ; elidarea vocalei **i** pentru evitarea hiatului şi uşurinţa pronunţării. (6p); **5.** a) însuşi; b) înşişi; c) însăţi. (3x2p);
B. 6. descrierea şi dialogul (sau naraţiunea). (2x3p); **7.** Enumeraţia sugerează lăcomia domnitorului gurmand. (6p); **8.** Domnitorul e gurmand, uşor de mituit, ispitit de plăceri minore ale trupului; boierul doreşte să parvină şi nu se dă în lături să folosească orice mijloc necinstit în acest scop. (2x3p);
C. vezi **varianta 5**
II. vezi **varianta 33**
VARIANTA 20 I. A. 1. strălucesc - format prin derivare cu prefix; **prinsă** - format prin conversiune (adjectiv provenit din verb la participiu); **de la** - format prin compunere (3x2p); **2. care** - în text - substantiv cu funcţie de subiect; Nu ştiu **pe care** să-l aleg. - pronume relativ cu funcţie de complement direct; Copilul, **a cărui** mamă a ieşit, e prietenul meu. - pronume relativ cu funcţie de atribut pronominal; (2x3p); **3.** pronume reflexiv: **s-** ; verb la gerunziu: **mugind, hăulind**; prepoziţie simplă: **cu, de, pe**. (3x2p); **4. zările** - subiect; **de farmec** - complement indirect; **pline** - atribut adjectival. (3x2p); **5.** Sucul meu este **la fel de dulce** ca al tău. (nume predicativ); Prăjitura **foarte dulce** îmi provoacă dureri de stomac. (atribut adjectival). (2x3p);
B. 6. Modul de expunere utilizat este descrierea. (6p); **7.** Imagine auditivă: „carele vin scârţâind", „turmele s-aud mugind" etc. (6p); **8.** Exprimarea directă şi discretă a sentimentelor permite încadrarea textului în genul liric. Realitatea este transfigurată artistic prin intermediul figurilor de stil şi al imaginilor artistice (vizuale, auditive). (6p);
C. Conţinut (8p): exprimarea clară / logică a opiniei despre mesajul textului; motivarea pertinentă a acesteia, cu referire la text; evidenţierea

semnificației procedeelor de expresivitate; analiza structurii textului și precizarea semnificației acesteia (2p); **Redactare** (4p): unitatea compoziției (1p); ortografie (1p); punctuație (1p); vocabular (1p);
II. Conținut (22p): precizarea a patru trăsături distincte ale personajului în funcție de text; ilustrarea acestor trăsături prin raportarea la text și argumentare; prezentarea a patru procedee / modalități de portretizare, particularizare la textul ales; caracterizare directă - de către narator, de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă - prin relațiile cu alte personaje, prin limbaj, prin gesturi, fapte și atitudini, prin mediul în care este situat în relația om-natură etc. (prezentarea adecvată, cu particularități a minimum patru procedee); prezentarea relației dintre personaje (explicații logice, nuanțate); **Redactare** (8p); vezi **varianta 1**
VARIANTA 21 I. A. 1. adjectiv - **verde. Verdele** este culoarea mea preferată.verdele - substantiv comun (2x3p); **2. n-aibă** - verb predicativ; **de nimică** - pronume negativ; **mea** - adjectiv pronominal posesiv. (3x2p); 3. Copilul **care** învață este apreciat de colegi. - subiect; Știu **cine** este cuminte. - subiect; Munții **ale căror** creste se înalță zvelt sunt Bucegii. - atribut pronominal. (3x2p); **4.** complement direct: **inimă, credință**; complement circumstanțial de mod: **ca un zmeu**. (2x3p); **5. mi** - pronume personal, caz D., funcția sintactică de atribut pronominal. (3x2p);
B. 6. comparație: **român verde ca stejarul** (6p); **7.** măsura: 7-8 silabe; rima: încrucișată. (2x3p); **8.** Exemplu de răspuns: Dragostea de patrie este sentimentul dominant. Țara personificată poate avea încredere în românii care luptă pentru apărarea ei. Mesajul patriotic este evident. (6p);
C. vezi **varianta 20**
II. Conținut (22p): precizarea oricăror patru trăsături ale genului epic, de exemplu prezența personajelor implicate în acțiune, a naratorului omniscient care relatează la persoana a III-a, utilizarea unor moduri de expunere specifice genului epic (narațiunea, dinamizarea acțiunii prin dialog), plasarea acțiunii în timp și spațiu; exemplificarea caracteristicilor cu elemente din textul selectat; prezentarea integrală a subiectului; prezentarea esențializată a personajului în acțiune, prezentarea unor trăsături morale prin raportare la text. **Redactare** (8p). Vezi **varianta 1**
VARIANTA 22 I. A. 1. adjective obținute prin derivare: **nepieptănată,** (și conversiune) **curgătoare**; **rotit** - adjectiv obținut prin conversiune din verb la participiu. (2x3p); **2.** substantiv comun: **o țară** - N. ; **de mare** - Ac. ; **noduri, barbă** - Ac.; pronume reflexiv - **își** - caz D. (2x3p); **3.** Ac: Îi apreciez pe oamenii **simpli**. D: Oamenilor **simpli** le place natura. (2x3p); **4. pe care** - complement direct; **cărora** - complement indirect. (2x3p); **5.** subiect: **niște oameni**; predicat verbal: **au existat, plăcea**; complement circumstanțial de timp: **seara**. (3x2p);

B. 6. Comparație: „valurile fac noduri albe / ca o barbă nepieptănată de crai"; „niște ape ca niște copaci curgători" (6p); **7.** Exprimarea directă și discretă a sentimentelor permite încadrarea textului în genul liric. Realitatea este transfigurată artistic prin intermediul figurilor de stil și al imaginilor artistice. **8.** Răspuns logic, nuanțat (6p); răspuns parțial argumentat (3p);
C. vezi **varianta 1.II,**
II. vezi **varianta 3.**
VARIANTA 23 I. A. 1. adjectiv la superlativ absolut: **grozav de leneș**; Colegul meu este **mai leneș** decât mine. - comparativ de superioritate. (2x3p); **2. văzând** - verb la modul gerunziu; **acest** - adjectiv pronominal demostrativ; **se** - pronume reflexiv. (3x2p); **3.** Au discutat **despre cucoana** din povestea lui Creangă. - complement indirect; Meritele sunt **ale cucoanei**. - nume predicativ. Florile frumoase sunt **pentru cucoană**. - nume predicativ. (2x3p); **4.** Cuvinte din grupul nominal fără funcție sintactică: substantive în cazul vocativ: **oameni, cucoană, leneșule** (cuvinte din replicile de dialog). (3x2p); **5.** complement circumstanțial de loc: **într-un sat**; atribut adjectival: **grozav de leneș, nesimțitor** (butuc); complement direct: **îmbucătura**. (3x2p);
B. 6. Moduri de expunere: narațiunea, dialogul, descrierea; (3x2p); **7.** „Cică era odată într-un sat un om grozav de leneș" (6p); **8.** Mesajul textului este clar: lenea trebuie pedepsită. Întreaga poveste este o pildă pentru ceilalți: „Mai poftească de acum și alți leneși în satul acela, dacă le dă mâna și-i ține cureaua". Măsura drastică luată de săteni trebuie să descurajeze orice altă formă de manifestare a lenii. (6p);
C. vezi **varianta 33**
II. Conținut (22p): precizarea oricăror patru trăsături ale genului epic, de exemplu prezența personajelor implicate în acțiune, a naratorului omniscient care relatează la persoana a III-a, utilizarea unor moduri de expunere specifice genului epic (narațiunea, dinamizarea acțiunii prin dialog), plasarea acțiunii în timp și spațiu; exemplificarea caracteristicilor cu elemente din textul selectat; prezentarea integrală a subiectului; prezentarea esențializată a personajului în acțiune, prezentarea unor trăsături morale prin raportare la text. **Redactare** (8p). Vezi **varianta 1**
VARIANTA 24 I.A.1. numeralul ordinal - **a treia**; pronume reflexiv - **se** (izbi); adjectiv provenit din verb la participiu - **sfărâmată** (3x2p); **2. Care** a învățat? **care** - pronume interogativ, cazul N; Vorbim adesea despre **unii**. - pronume nehotărât, Ac.; Cărțile **aceluia** sunt interesante. - pronume demonstrativ, G. (3x2p); **3. limpede** - în text, atribut adjectival; Apa lacului este **limpede**. - nume predicativ (2x3p); **4. fețele** - subiect; **mesenilor** - atribut substantival genitival; **se posomorâră** - predicat verbal (3x2p); **5.** Palatul **acela** impresionează prin frumusețe. - atribut adjectival; Palatul **acestora** este mai impunător. - atribut pronominal (2x3p); **B.6.** Moduri de

expunere utilizate în text: narațiunea, dialogul și descrierea. (3x2p); **7.** Împăratul se teme de Dumnezeu și de Mama-Pădurilor. (6p); **8.** Ca în orice text epic, acțiunea antrenează personajele. Naratorul, vocea delegată de autor, relatează la persoana a III-a, fiind omniscient și omniprezent. Modurile de expunere utilizate sunt cele specifice genului epic: narațiunea și dialogul prin intermediul căruia se dinamizează ritmul narării. (2x3p);
C. vezi **varianta 5.**
II. A. (22p) Conținut: - precizarea a patru trăsături distincte ale personajului în funcție de text (4x1p); - ilustrarea acestor trasături prin raportarea la text și argumentare; - prezentarea a patru procedee / modalități de portretizare, particularizate la textul ales: caracterizare directă - de către narator, de către alte personaje, autocaracterizare; caracterizare indirectă - prin relațiile cu alte personaje, prin limbaj, prin gesturi, fapte și atitudini, prin mediul în care este situat pe baza relației om-natură etc.; **B.** *Redactare* (8p) vezi **varianta 1**
VARIANTA 25 I.A.1. deodată - format prin compunere (unirea termenilor); **neliniște** - format prin derivare cu prefix. (2x3p); **2. se** - pronume reflexiv; **-i** - pronume personal; **pentru care** - pronume relativ; **altcineva** - pronume nehotărât. (3x2p); **3. cu pumnul** - acuzativ; **în speteaza** - acuzativ; **băncii** - genitiv. (3x2p); **4. lui Victor** - atribut substantival genitival; **-i** - complement indirect; **nicio** - atribut adjectival. (3x2p); **5.** Dorința **de a învăța** este covârșitoare. - atribut verbal; **Înainte de a învăța,** scrie o scrisoare bunicilor. - complement circumstanțial de timp. (2x3p); **6.** Narațiunea și dialogul. (2x3p); **7.** Problema identificată de Victor este traversarea râurilor a căror adâncime nu este precizată pe hartă. (6p); **8.** Ca în orice text epic, acțiunea antrenează personaje. Naratorul, vocea delegată de autor, relatează la persoana a III-a, fiind omniscient și omniprezent. Modurile de expunere sunt cele specifice genului: narațiunea și dialogul prin intermediul căruia se dinamizează ritmul narării. (2x3p);
C. vezi **varianta 5.**
VARIANTA 26. I. 1. să bage de seamă-să observe,6p; **2. să tragă** - diateza activă, 3p; conj. a III-a, 3p; **3.** Atunci mai ales ești binevenit 6p. **4.** Luna mai este ultima lună de primăvară.6p. **5. poruncește** - pred. verbal, **cărăușilor**-complement indirect, **mai scump**- atribut adjectival. 2x3-6p. **6.** Modul de expunere- dialogul, 6p; **7.** Formule de adresare- **jupâne Dămian, dragă jupâneasă Ancuță** 2x3-6p. **8.** Textul citat este epic, deoarece ideile, gândurile autorului se transmit indirect, prin intermediul personajelor, acțiunii constituite într-un fir epic, cu narator și moduri de expunere specifice, narațiune și dialog.6p.
VARIANTA 27. I. 1. Antonime mare-mică 2p;Vara, merg la mare.2p. Foaia de mică este lucioasă.2p. **2.** Nu venea **el,** ci altcineva (subiect). 2p; **Nimic** nu mă va putea convinge de nevinovăția lui. (subiect).2p. I-am zărit **pe alții** fugind. (compl. direct). 2p. **3. s-ar alege** - conj. a II-a, 2p, mod cond.

optativ, 2p diateza reflexivă. 2p **4.** Virgulele au fost puse între termenii unei enumerații, substantive comune care formează un subiect multiplu.6p; **5.** N-a avut: cratima s-a folosit pentru elidarea vocalei, 3p, evitarea hiatului, 3p. **6.** Enumerații - **zilele, săptămânile, lunile; pacea, casă și familie** 2p; comparație - **se încăpățânase ca un smintit** 2p; antiteze- David **Pop/alții, David Pop/celălalt David Pop, de odinioară**.2p. **7.** Structura conține două sintagme simetrice din punct de vedere sintactic, coordonate copulativ, cu repetiția **fără**, sugerând o atmosferă de război neîntrerupt, întărită de aliterațiile t și r. 6p. **8.** David Pop este un soldat conștiincios, obsedat de datoria de a servi pe front, resemnat, cu o conștiință fragilă.6p.

VARIANTA 28. I. 1. Omonime: **poartă, ochi**, 2p. Deschid larg poarta. 2p. Am aprins focul doar la un ochi de aragaz. 2p. **2.** Nu vor trăi sub cort în fum.6p. **3. dă**- pred. verbal / verb personal, predicativ, mod imperativ, pers. aII-a, nr. sing. conj I, diateza activă.3p; **sunt sărac** – predicat nominal, format din verb copulativ **sunt**- mod indicativ, timp prezent, pers I, nr. sing., conj. a IV-a, diateza activă și numele predicativ **sărac**- adjectiv propriu-zis, variabil, 2 terminații, 4 forme flexionare, masc, sing, caz nominativ, grad de comp. pozitiv.3p. **4. Netezind**-gerunziu, **a netezi**-infinitiv, 2p, netezit-participiu, 2p, de netezit-supin, 2p. **5.** Semnul exclamării s-a folosit la finalul propozițiilor exclamative și imperative.6p. **6.** Inversiuni, **al laptelui izvor, pierduți sunt**, 4p, repetiție **dă-mi** -2p. **7.** Moduri de expunere: dialogul și descrierea.3+3p. Textul este un fragment dintr-o baladă cultă, sunt prezente firul epic, naratorul, personajele.6p.

VARIANTA 29. I. 1. Câmpul lexical al timpului: **vară, an, asfințit, dimineața, ceas, toamnă**.6p; **2. Dimineața**, ne trezim la ora șapte. (adverb de timp); 2p. **Vara**, mergem la mare în iulie. (adverb de timp); 2p „**Toamna** se numără bobocii.” (adverb de timp); 2p **3. pădurii** – atribut substantival genitival, 2p **urcă** – predicat verbal, 2p, **îl**- complement direct, 2p. **4.** de – prepoziție simplă, **atunci** – adverb simplu de timp, **plopi** –subst comun; 2x3-6p. Poetul atrage atenția asupra naturii personificate, eterne, în care se integrează omul după moarte (Veșnica Natură) și denumește luna printr-o metaforă – personificare (Alba nopții Doamnă).3+3- 6p. **6. Veșnica Natură, cernite înserări** – inversiuni, 2p; sânu-i **mut**, nopți **adânci** – epitete;2p; **zi cu zi, ceas cu ceas**, repetiții, 2p. 7. Titlul poeziei este constituit dintr-un substantiv comun, articulat cu articol hotărât, în cazul nominativ, denumire a speciei literare epice, **balada** și substantivul comun **morții**, în genitiv, ambele substantive denumind noțiuni abstracte. Este o întreagă regie, un ritual al naturii care omagiază trecerea în neființă a unui om simplu.6p. Textul este un fragment dintr-o baladă cultă, sunt prezente firul epic, naratorul, personaje: omul sărman și oamenii care-l îngroapă după ce-l găsesc mort.6p

VARIANTA 30. I. 1. cătră, a perit, desrobire; către, a pierit, dezrobire. (6p). **2.** a aprins- predicat verbal, 2p, reformator-atribut adjectival, 2p, de trufie – atribut substantival prepoziţional. 2p. **3.** cătră dânsul-pronume personal, 2p ce-pronume relativ, 2p tu –pronume personal. 2p **4.** Libertatea-n faţa lumei a aprins un mândru soare, prop. enunţiativă, 2p, Şi la caru-i cu trufie / să ne-njuge ca pe noi? prop. interogativă, 2p, Fericit acel ce calcă tirania sub picioare! –prop. exclamativă. 2p. **6.** Inversiuni – **mândru soare, obşteasca înfrăţire**, 2p, **vulturi ageri, aripi mântuitoare** – epitete, 2p, **neamurile ca un cârd de vulturi**, comparaţie, repetiţii: **fericit, pentru**, 2p. **7.** Fragmentul este selectat dintr-o operă lirică, un imn, deci este o mostră de poezie patriotică, lirică cetăţenească, o suită de îndemnuri la **deşteptare** naţională, la mobilizare pentru idealuri sfinte ale tuturor **românilor**.6p. **8.** Ideile, gândurile, sentimentele autorului se exprimă direct, abundă figurile de stil şi propoziţiile imperative specifice imnului, căci textul este un fragment dintr-un imn.6p.

VARIANTA 31. I. 1. spiţărie, doftor; spiţerie, doctor. 3+3-6p. **2.** Pronume personale –îl, mă, mi; cineva – pronume nehotărât.3p. Nu ştiu **ce** doreşte **acela**. (pron. relativ, pron. demonstrativ de depărtare).3p. **4. Oricând, niciodată** – adverbe compuse; 3p; **altundeva, cândva**. 3p; **5.** Leana este întreruptă în momentul în care îi propune unchiului să meargă la doctor; acesta respinge categoric soluţia, iar fata nu-şi mai termină fraza. 6p. **6.** Epitet dublu: polei **cald şi rumen**,3p; comparaţie: **Îi cere inima a ciorbă, ca niciodată**;3p. **7.** Moduri de expunere: dialogul, descrierea, naraţiunea.6p. **8.** Hagi-Tudose este un om foarte zgârcit, care trăieşte în sărăcie, pentru că nu vrea să cheltuiască din banii la care ţine atât de mult, îndurând foame şi frig şi având mereu impresia că Leana face risipă.6p.

VARIANTA 32 I. A. 1. a-şi bate joc - a persifla. (6p); **2.** în text, **şapte** - numeral cu valoare adjectivală; **tot** - adverb; **hoţ** - adjectiv; alte valori morfologice: Au venit **şapte**. (numeral cu valoare substantivală); **Tot** omul vrea avere. (adjectiv pronominal nehotărât); **Hoţul** neprins, negustor cinstit. (substantiv). (6x1p); **3. răcni** - predicat verbal; **falnic** - complement circumstanţial de mod; **de trei ori** - complement circumstanţial de mod. (3x2p); **4. cine, Andrii-Popa** - subiecte; **şi-a bătut joc, pradă** - predicate verbale. (2x3p); **5. despre soare** - complement circumstanţial de loc; Vorbim **despre soare**. - complement indirect. (2x3p);

B. 6. hiperbolă (6p); **7.** naraţiunea (se povesteşte o întâmplare la care iau parte personaje). (6p); **8.** elemente fantastice: „Andrii fuge făr' de-o mână"; „... Vulturul din nori / Răcni falnic de trei ori". (6p);

C. vezi **variantele 2, 20**;

II. vezi **variantele 6, 24**.

VARIANTA 33 I. A. 1. Guvernul **acordă** ajutoare copiilor orfani. (6p); **2. jalnic** - adverb de mod; **ostenit** - adverb de mod; **toamna** - substantiv.

(3x2p); **3. goală** - adjectiv propriu-zis, atribut adjectival; **toate** - adjectiv pronominal nehotărât, atribut adjectival. (2x3p); **4. toamna** - subiect; **în grădină** - complement circumstanțial de loc; **își** - atribut pronominal. (3x2p); **5. O, ninge** - propoziție simplă, fără subiect; **și toate se sting** - propoziție simplă, subiectul **toate.** (2x3p);

B. 6. „Toamna... își acordă vioara" - personificare; „Plâng strunele jalnic, lung și prelung" - epitet multiplu. (2x3p); **7.** În versurile citate se repetă obsedant verbul **plâng** care sugerează sentimentul eului liric. (6p); **8.** Mărcile prezenței eului liric: „Și plâng în odaie și eu", „Îmi cade vioara și cad ostenit" - forme verbale și pronominale de persoana I. (2x3p);

C. Conținut (8p): respectarea convențiilor unei descrieri (folosirea descrierii ca mod principal de expunere; insistența pe grupul: (substantiv însoțit de adjectiv cu valoare stilistică de epitet); punerea în evidență a trăsăturilor prin ordonarea detaliilor, prin utilizarea adecvată a unor figuri de stil și a unor imagini vizuale 4p); prezența unui conținut și a unui stil adecvate tipului de text și cerinței formulate (4p); **Redactare** (4p); vezi **varianta 1**

II. vezi **varianta 23.**

LA EDITURA TAIDA AU MAI APĂRUT:

COLECȚIA DIDACTICA – MATE BT

1. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Aritmetică***, Clasa a V-a
2. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Aritmetică. Algebră. Geometrie***, Clasa a VI-a
3. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Aritmetică. Algebră. Geometrie***, Clasa a VII-a
4. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Algebră. Geometrie***, Clasa a VIII-a
5. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Matematică pentru activități opționale***, Clasele V-VIII

COLECȚIA DIDACTICA – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. *I. Cojocaru, E. Butnaru* ⇨ ***Limba și Literatura Română***, Clasa a V-a
2. *I. Cojocaru, E. Butnaru* ⇨ ***Limba și Literatura Română***. Clasa a VI-a
3. *I. Cojocaru și colaboratorii* ⇨ ***Limba și Literatura Română***. Clasa a VII-a
4. *E. Butnaru și colaboratorii* ⇨ ***Limba și Literatura Română***, Clasa a VIII-a

COLECȚIA DIDACTICA – CONCURSURI ȘI OLIMPIADE

1. *A. Bălăucă* ⇨ ***Matematică. Olimpiade și Concursuri***, Clasa a V-a
2. *A. Bălăucă* ⇨ ***Matematică. Olimpiade și Concursuri***, Clasa a VI-a
3. *A. Bălăucă* ⇨ ***Matematică. Olimpiade și Concursuri***, Clasa a VII-a
4. *A. Bălăucă* ⇨ ***Matematică. Olimpiade și Concursuri***, Clasa a VIII-a
5. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Matematică. Olimpiadele naționale ale României și Republicii Moldova. Balcaniada de matematică pentru juniori***, Clasele VI - VIII
6. *A. Bălăucă* ⇨ ***Concursuri botoșănene de matematică***
7. *C. Budeanu, C. Constantin, J. Grigoraș, I. Nechifor, A. Păduraru* ⇨ ***Concursul de matematică „Florica T. Câmpan"***, Clasele IV-VIII
8. *C. Savu, E. Savu* ⇨ ***Concursul de matematică aplicată „Anghel Saligny"***

COLECȚIA DIDACTICA – TESTĂRI NAȚIONALE

1. *A. Bălăucă și colaboratorii* ⇨ ***Aritmetică. Algebră. Geometrie – 182 de teste și sinteze pentru Testarea Națională***, Clasele V-VIII
2. *I. Cojocaru, E. Butnaru, L. Buhaciuc* ⇨ ***Limba și Literatura Română – 88 de teste și sinteze pentru recapitulare și evaluare în vederea pregătirii testării naționale pentru admiterea în liceu***, Clasele V-VIII
3. *C. Leșan, P. Leșan* ⇨ ***Istoria Românilor – Teste și sinteze pentru testarea națională***, Clasa a VIII-a
4. *M. Petrea, I. Mintici, D. Mintici* ⇨ ***Geografia României – Teste și sinteze pentru testarea națională și concursurile școlare***
5. *A. Talașman, V. Ailioaie* ⇨ ***Culegere de probleme de matematică***, Clasele V-VIII

COLECȚIA DIDACTICA

1. *I. Mintici, V. Blândă, L. Cocuți, R. Mihai* ⇨ ***Geografie generală***, Clasa a V-a
2. *E. Asăndulesei, I. Nechifor, A. Păduraru, E. M. Vlasie* ⇨ ***Ghidul practic al dirigintelui***
3. *C. D. Tamaș* ⇨ ***100 Probleme de logică***, Clasele V-VIII

PENTRU COMENZI VĂ RUGĂM SĂ VĂ ADRESAȚI EDITURII TAIDA

- **La adresa:** ***Str. Vasile Lupu, nr. 70-74, Bl. P3, sc. 3, et. 3, ap. 12, Iași – 700309***
- **Telefonic:** ***0232.270250; 0232.270260; 0332.436194***
- **Gsm.** ***0744.320826***
- **Prin fax:** ***0232-270250; 0232-270260***
- **Prin email:** ***office@edituraTaida.ro; edituraTaidaiasi@yahoo.com***
- **Web:** ***www.edituraTaida.ro; www.eduzone.ro***

www.edituraTaida.ro
www.eduzone.ro

Tipografia
S.C. PRINT MULTICOLOR S.R.L
Str. Bucium Nr. 34, Cod 700265, IAȘI
Tel: 0232-211225 Fax: 0232-211252
www.printmulticolor.ro

Din aceeaşi colecţie
Editura TAIDA vă recomandă:

CLASA a VII-a

- Matematică. 33 de variante de teste pentru teza cu subiect unic, Semestrul II

CLASA a VIII-a

- Matematică. 36 de variante de teste pentru teza cu subiect unic, Semestrul II
- Limba şi literatura română. 33 de variante de teste pentru teza cu subiect unic, Semestrul II
- Geografia României. 20 variante de teste pentru teza cu subiect unic, Semestrul II
- Istoria românilor. 15 variante de teste pentru teza cu subiect unic, Semestrul II

ISBN 973766958-4
9 789737 669582

Preţ: 6 lei